

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XVII nr. 798

vineri 16 aprilie 1965

8 pagini 25 bani

CU UN ÎNALT SPIRIT DE RĂSPUNDERE

Desigur că nu este educator care să nu se fi întrebat, într-un firesc proces de autoanaliză, ce anume determină succesul sau insuccesul lecțiilor sale, al acțiunilor educative pe care le organizează, al procesului de instrucție și educație în ansamblul său. A încerca să răspundem la această întrebare ar însemna să facem o trecere în revistă a principalelor cerințe stabilite de pedagogia științifică. Or, nu este nici cazul, nici locul pentru o asemenea operație. Nu se poate însă să nu observăm că educatorul este cel chemat să îndeplinească aceste cerințe. În procesul muncii de zi cu zi el imprimă fiecăreia din activitățile pe care le desfășoară trăsăturile personalității lui, fizionomia lui etică, ce se întipărește adinc în conștiința și memoria elevilor ca un lucru care nu poate fi uitat toată viața. Lui, educatorului, îi revine rolul cel mai important în procesul instrucției și educației, de el depinde, în primul rînd și în mod hotărîtor, succesul acestui proces. Exprimînd aceasta printr-o metaforă, credem că nu exagerăm afirmînd că educatorul este centrul unui univers în jurul căruia gravitează o întreagă lume — lumea copilăriei și a adolescenței. O lume avidă de cunoaștere, nerăbdătoare, plină de încredere, o lume a cărei sensibilitate atinge cele mai ridicate valori.

Sîntem oare în măsură să modelăm această lume potrivit cerințelor sociale contemporane? Sîntem suficient de pregătiți de fiecare dată cînd îi dăm lecții? Iată întrebări pe care trebuie să ni le punem mereu și care rezultă dintr-unul din cele mai importante comandamente ale personalității educatorului, acela al spiritului de înaltă răspundere pentru munca sa.

Educația este o operă colectivă, dar care se împlinește prin aportul fiecăruia în parte. Iată de ce spiritul de răspundere individuală, sentimentul datoriei, înalta exigență față de munca proprie sînt trăsături care trebuie să caracterizeze pe fiecare învățător sau profesor.

Ne închipuim uneori că însuși profesiunea noastră ne conferă autoritatea de care se impune să ne bucurăm în rîndurile elevilor. Este drept acest lucru — dar numai în ceea ce privește profesiunea în general. Autoritatea fiecărui educator în parte depinde de însuși personalitatea lui, de modul cum acționează el, de buna lui pregătire profesională, de căldura care-i caracterizează întreaga activitate. Ea se cîștigă prin muncă, prin stăruința de a cultiva ceea ce denumim de obicei măiestria pedagogică. Iar o dată cîștigată, se cuvine s-o dezvoltăm, s-o întărim. Dar nu sînt oare și educatori care, adesea fără să-și dea seama, sapă adinc la temelii proprii lor autorități prin comportarea lor necorespunzătoare, prin felul nejudicios cum acționează, prin inconsecvență, prin lipsă de interes în pregătire? Toate acestea fac ca educatorul să-și piardă dragostea și stima elevilor săi, reduc la neant autoritatea lui, sapă încrederea în cuvîntul rostit de la

catedră. Și ele nu înseamnă numai prăbușirea autorității educatorului, ci pot avea și urmări mai grave. Se știe că elevii urmează întotdeauna exemplul celor care îi educă — vorbesc ca ei, acționează ca ei. Dacă exemplul este negativ, el se poate răsfîrîge uneori iremediabil, asupra întregii vieți a elevului.

Esențiale pentru activitatea fiecărui pedagog în parte, sentimentul răspunderii, al datoriei în muncă sînt totodată chestiuni care privesc întregul colectiv pedagogic. Problema activității în comun a educatorilor, a activității lor unitare, bazată pe unitatea de scopuri finale, a fost și continuă să fie o problemă mereu actuală pentru școală. „Frontul unic” al învățătorilor și profesorilor în lupta pentru pregătirea tineretului la nivelul imperativelor sociale ale contemporaneității nu îngăduie nici o latură slabă, nici un flanc descoperit dacă dorim să obținem succesele pe care le așteptăm de la noi cei care ne-au încredințat nobila misiune de a făuri valori umane. A lupta pentru onoarea colectivului, pentru atingerea scopurilor lui înseamnă în primul rînd a lupta pentru onoarea fiecărui membru al său, pentru reușita fiecărei lecții, a fiecărei acțiuni organizate în școală.

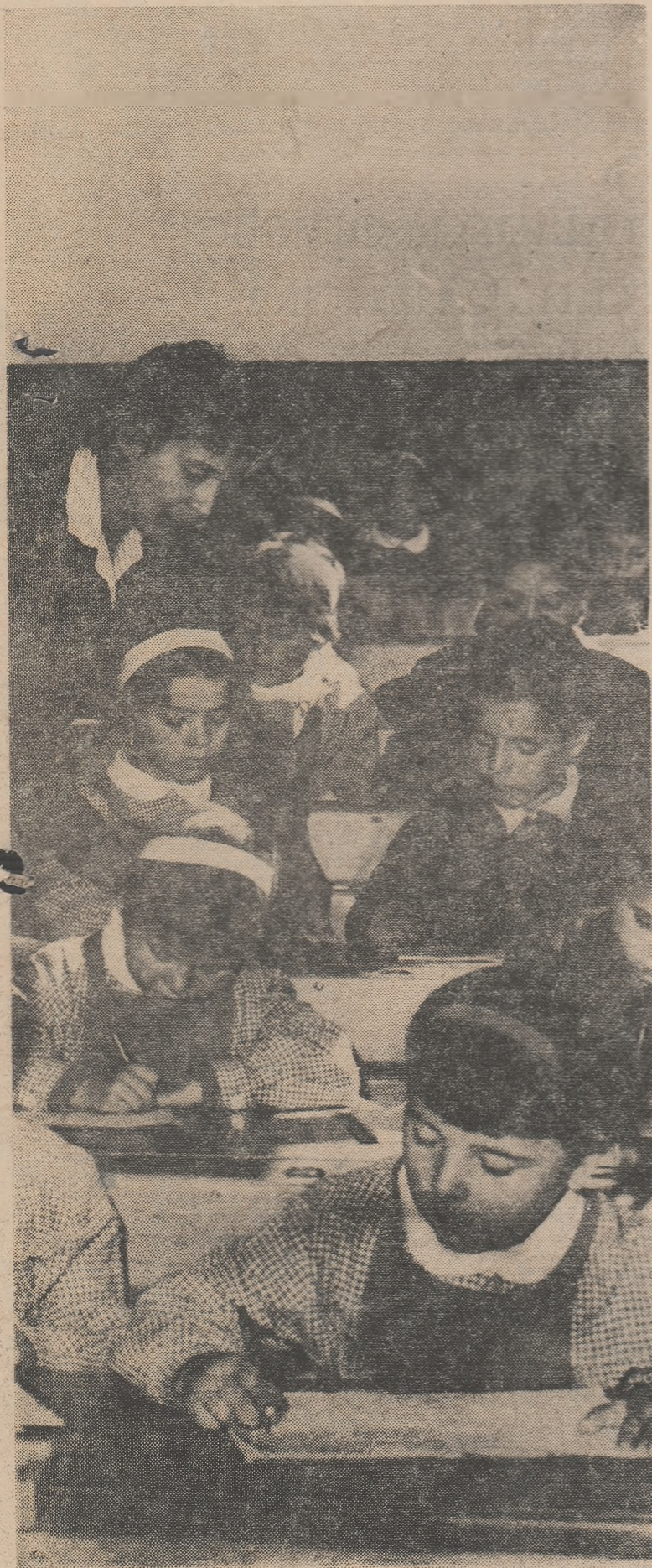
Etica profesiunii noastre ne cere să cultivăm în colectivul din care facem parte sentimentul prieteniei, atitudinile de respect și colegialitate, ajutorul tovarășesc. Baza unei asemenea comportări este largă, trainică: ea își află izvorul în unitatea scopului pentru îndeplinirea căruia își dau contribuția toți membrii colectivului, în înțelegerea înaltelor cerințe ale eticii profesionale. În colectivele didactice în care se întîlnesc atitudini articulate pe cu totul alte criterii — de interese egoiste, mărunte, de orgolii și susceptibilități negative — nu se poate realiza nimic bun pentru școală, pentru educarea tineretului. Și, de asemenea, nu se poate realiza nimic bun nici pentru membrii unui astfel de colectiv, întrucît consecințele comportării neconforme cu demnitatea profesională se răsfrîng negativ în propria personalitate, ca și în muncă. Iar lipsa satisfacțiilor pe care ți le aduce împlinirea exemplară a acesteia nu poate fi compensată de nimic. Înaltele cerințe ale eticii profesiunii noastre ne impun, de aceea, vestejirea, criticarea, condamnarea — firește, într-o atmosferă constructivă — a oricărei abateri de la normele ei. O exigență înaltă față de pregătirea și munca fiecăruia dintre noi și a tuturor laolaltă, un sentiment profund de răspundere personală și colectivă față de tot ce se întîmplă în școală, demnitatea de om al societății socialiste, care-l pune pe acesta pe cea mai înaltă treaptă a valorilor — iată câteva din principalele trăsături ale eticii profesionale a educatorului. Ele impun în întreaga muncă din școală sinceritate deplină în procesul educației, încredere în posibilitatea educării tuturor elevilor. Orice eforturi menite să ducă la o mai strînsă închegare a colectivului pedagogic al școlii, începînd cu

cele care urmăresc cunoașterea și apropierea reciprocă a cadrelor didactice și continuînd cu preocupările comune din procesul muncii profesionale și cu activitățile legate de petrecerea timpului liber — manifestări culturale, artistice, sportive etc. — se vor răsfrînge pozitiv asupra activității profesionale a fiecăruia din membrii colectivului și a tuturor laolaltă. Ajutorul, contribuția colectivului în tendința spre o muncă mai bună, mai eficientă are un cîmp larg de manifestare.

Colectivul pedagogic în întregul său — și acest lucru trebuie bine subliniat — realizează un edificiu de o arhitectură deosebită. El este, am spune, un arhitect care făurește construcții spirituale, umane, potrivit cerințelor societății noastre noi. La tezaurul comun de cunoștințe, de experiențe, de valori pedagogice fiecare dăruiește partea lui. Colectivul își însușește tot ce este mai prețios, mai valabil, mai util operei sale din contribuția tuturor componenților săi. Gîndirea, creația personală a fiecărui membru al colectivului se găsește într-o permanentă legătură cu cea a celorlalți membri ai lui. Realizările devin astfel un bun al tuturor, însemnînd un pas înainte în activitatea tuturor.

Sistemul de muncă din școlile noastre oferă posibilități largi

(Continuare în pag. 7-a)

In acest număr:

Opinii — pag. 3

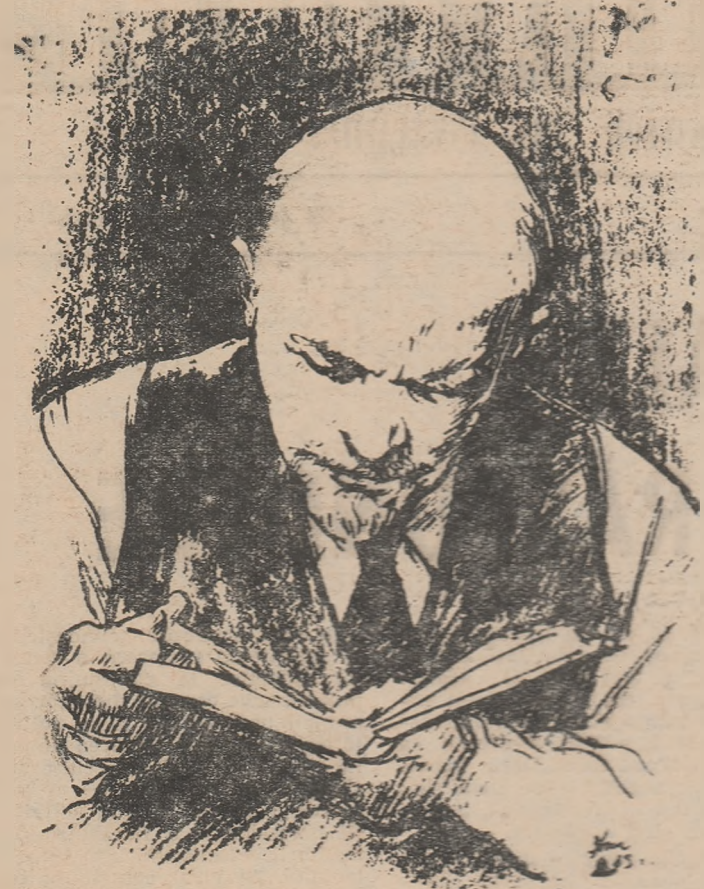
Lecții la clasele I—IV — pag. 4

Cîteva sugestii pentru planul calendaristic — pag. 6

Olimpiadele — pag. 7

Zeci de priviri îl urmăresc atent pe profesor

Din „SARCINILE UNIUNILOR TINERETULUI”

(Cuvântare rostită la cel de al III-lea Congres general al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia — 2 octombrie 1920).

...Poți deveni comunist numai atunci când îți îmbogățești memoria cu cunoașterea întregului tezaur pe care l-a elaborat omenirea.

Noi n-avem nevoie de buchiseală, dar trebuie să dezvoltăm și să perfecționăm, prin cunoașterea faptelor fundamentale, memoria fiecărei persoane care învață, căci comunismul se va transforma în ceva lipsit de conținut, se va transforma într-o simplă firmă, iar comunistul nu va fi decît un simplu lăudăros dacă în conștiința lui nu vor fi fost prelucrate toate cunoștințele dobîndite. Voi trebuie nu numai să vi le însușiți, ci să vi le însușiți astfel încît să aveți față de ele o atitudine critică, să nu vă încărcăți mintea cu vechituri inutile, ci s-o îmbogățiți cu cunoașterea tuturor faptelor fără de care nu poți fi în zilele noastre un om cult. Dacă unui comunist i-ar trece prin minte să se laude cu comunismul său pe baza concluziilor primite de el de-a gata, fără a depune o muncă foarte serioasă, foarte grea, foarte intensă, fără a analiza faptele, față de care el este dator să aibă o atitudine critică, un astfel de comunist ar fi vrednic de plîns. O asemenea superficialitate ar fi hotărît nefastă. Dacă știi că știi puțin, voi izbuti să cunosc mai mult; dar dacă cineva va spune că este comunist și că nu are nevoie să cunoască ceva temeinic, apoi n-o să iasă din el nimic care să aducă a comunist.

...Morala servește societății omenești pentru a se ridica

mai sus, pentru a se elibera de exploatarea muncii.

Pentru a înfăptui acest lucru este nevoie de generația de tineri care au început să se transforme în oameni conștienți în condițiile luptei disciplinate și inversate împotriva burgheziei. În această luptă generația aceasta va crește adevărați comunisti, acestei lupte ea trebuie să-i subordoneze și de această luptă ea trebuie să lege fiecare pas în învățatura, în pregătirea și educarea sa. Educarea tineretului comunist trebuie să conste nu în tot felul de discursuri și reguli dulcegi cu privire la moralitate. Nu în aceasta constă educația. Cînd oamenii au văzut cum părinții lor au trăit sub jugul moșierilor și al capitaliștilor, cînd ei înșiși au îndurat chinurile care se abăteau asupra celor care porneau la luptă împotriva exploatare, cînd ei au văzut cîte sacrificii a costat continuarea acestei lupte pentru a apăra cele cucerite, ce dușman crîncen sînt moșierii și capitaliștii, — atunci acești oameni se educă în aceste condiții în spirit comunist. La baza moralei comuniste stă lupta pentru întărirea și desăvîrșirea comunismului. Iată în ce constă și baza educației, a pregătirii și a instrucțiunii comuniste. Iată în ce constă răspunsul la întrebarea cum trebuie să se învețe comunismul.

Nu am avea încredere în învățămînt, în educație, în instrucțiune dacă ele ar fi limitate la școală și rupte de zădărnici.

ACTUALITATEA

Expoziția metodică de desen tehnic

Expozițiile organizate periodic în diferite școli, grupuri sau centre școlare pentru învățămîntul profesional și tehnic prezintă în mod obișnuit realizări din activitatea practică a elevilor în atelierele școlare și în uzine. Expoziția organizată recent de Școala profesională de pe lângă uzinele de mașini electrice „București” însă prezintă un aspect inedit al preocupărilor colectivului ei didactic — și anume roadele activității metodicodidactice a profesorilor care se ocupă de predarea desenului tehnic.

O serie de lucrări din expoziție ilustrează evoluția unor elevi de-a lungul mai multor ani

de studii, punînd în evidență orientarea perseverentă a profesorilor către înarmarea acestora cu mijloace perfecționate de prezentare a lucrărilor tehnice. Mai multe panouri înfățișează comparativ modul în care diferiți elevi execută același tip de lucrare, reprezentări ale unor piese din planul de producție al uzinei — matrițe, bobinaje etc. — planșe didactice pentru lecțiile de desen executate de elevi ș.a.m.d.

Un sector al expoziției dă vizitatorilor posibilitatea să aprecieze capacitățile elevilor de a executa schițe în cadrul practicii de producție, de a alcătui serii com-

plete de documentații tehnice pentru lucrările de atelier.

Valoarea metodică a expoziției Școlii profesionale U.M.E.B. este întregită de faptul că aceasta dă o imagine autentică a activității concrete, prezentînd nu lucrări executate în mod special pentru a fi expuse, ci planșe obișnuite de lucru, cu corecturile și observațiile efectuate de profesori.

Vizitată, încă din prima zi de la deschidere, de un mare număr de elevi și de cadre didactice de specialitate, expoziția „Desenul tehnic” organizată de Școala profesională U.M.E.B. se bucură pe drept de mult interes.

Concursul cultural-artistic al elevilor din Capitală

Tradiționalul concurs cultural-artistic al pionierilor și elevilor de la școlile din Capitală, a cărui fază raională s-a desfășurat duminică 12. IV. a. c., a mobilizat un mare număr de tinere talente.

Prin grija secțiilor de învățămînt, a comitetelor raionale U. T. M., a conducerii de școli și a profesorilor s-a asigurat o bună organizare a concursului, începînd de la selecționarea și pregătirea participanților și de la alegerea repertoriului și pînă la realizarea artistică a acestuia. O caracteristică a concursului din acest an a constituit-o prezentarea într-o formă artistică a unor aspecte multilaterale din viața școlii.

Formațiile corale ale multor școli generale de 8 ani, școli medii sau profesionale s-au remarcat prin calitatea interpretării unor cîntece despre patrie și partid, despre viața nouă a tineretului. Corurile mixte, pe 4 voci, sau la unison, care au reunit sub conducerea dirijorului pînă la 300-400 elevi, cum au fost, de pildă, corurile Școlilor medii „Gh. Sîncăi”, „Mihai Viteazul”, „Gh. Lazăr”, „D. Cantemir”, corul Școlii profesionale „Dimbovița”, corurile de la Grupul școlar „23 August” sau de la Școala profesională specială nr. 5, ca și corurile școlilor generale de 8 ani nr. 3, nr. 39, nr. 89 și nr. 173, care s-au plasat pe primul loc la faza raională, s-au prezentat la un nivel artistic ridicat.

La concurs au participat și numeroși soliști vocali și instrumentiști care au dovedit sensi-

bilitate artistică, dragoste pentru creația noastră folclorică, posibilități de interpretare și uneori chiar talente promițătoare. Cu multă căldură și expresivitate au interpretat melodii și cîntece variate o serie de elevi ca Ion Căceșu, de la Școala generală de 8 ani nr. 185, Florin Slăvineanu, de la Școala generală de 8 ani nr. 93, Liliana Moraru, de la Școala medie „Gh. Lazăr” etc.

La rîndul lor, sub îndrumarea pricepută a profesorilor de muzică, orchestrele școlare au pregătît pentru concurs un repertoriu variat. S-au remarcat orchestrele Școlilor medii „Aurel Vlaicu” și „N. Bălcescu” și orchestra Școlii generale de 8 ani nr. 50, care au executat corect și nuanțat piese muzicale aparținînd creației clasice și populare.

Un entuziasm deosebit au trezit în rîndurile miilor de spectatori echipele de dansuri. S-au evidențiat în mod special dansatorii de la Școlile generale de 8 ani nr. 40 și nr. 150, de la Școala medie nr. 32 și de la Școala medie „Gh. Coșbuc” care, îmbrăcați în pitorești costume din diferite regiuni ale țării, au prezentat cu elan tineresc jocuri populare mult îndrăgite.

Curcile dramatice din școli au pregătît pentru concurs piese de teatru și scenete cu un bogat conținut educativ. Bine îndrumați de profesori, elevii Școlii medii nr. 32, ai școlilor medii „Matei Basarab” și „D. Cantemir” ai școlilor generale de 8 ani nr. 10, nr. 41 și nr. 177, ca și elevii Școlii profesionale „Electroaparataj”

au reușit să dea o interpretare artistică valoroasă pieselor prezentate și să obțină astfel locuri frunțose în întrecerea pe raion.

S-au remarcat totodată numeroși elevi — ca de pildă Gabriela Ionescu (Școala generală de 8 ani nr. 92), Ileana Sterescu (Școala generală de 8 ani nr. 49), Sorin Rusu (școala medie „M. Eminescu”) — care au dovedit reale calități în recitarea versurilor.

Cu mult optimism și cu bine țintite accente satirice, compoziții brigăzilor artistice au înfățișat multiple aspecte din viața școlilor.

S-au evidențiat, prin conținutul programelor strîns legate cu realitățile din școală și prin interpretare, brigăzile artistice de la școlile generale de 8 ani nr. 50, nr. 84, nr. 123, nr. 138, de la Școala medie nr. 27, de la Școala medie „Spiru Haret”, de la Școala profesională C. F. R. Giulești etc.

Desfășurarea concursului cultural-artistic constituie un pozitiv bilanț al activităților educative din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice din Capitală, al muncii entuziaste și perseverente a elevilor, și profesorilor, sprijiniți activ de organizațiile de tineret și de comitetele de părinți. Faza pe Capitală, care va avea loc duminică 18. aprilie a. c., va prilejui o nouă întrecere între cele mai bune formații cultural-artistice din școlile noastre, stimulînd mai puternic viitoarele activități culturale-artistice.

M. BADEA
și D. BĂDULESCU

Pregătiri pentru spectacol

O incursiune în istoria manualelor și o propunere

În „Gazeta învățămîntului” din 26 februarie 1965 s-a publicat concursul instituit de către Ministerul Învățămîntului, prin Editura didactică și pedagogică, pentru elaborarea unor manuale școlare și a unor metodici. Fără îndoială, concursul va stimula mulți oameni ai școlii, cu o temeinică pregătire profesională și cu îndelungată experiență în învățămînt, să se angajeze în această muncă plină de răspundere.

Printre manualele scoase la concurs figurează și cele de limba română pentru clasele I—III. În legătură cu elaborarea acestor manuale, care pe lângă texte cu caracter literar trebuie să cuprindă și lecții cu conținut practic științific (de științele naturii), am dori să facem o propunere, bazându-ne pe o experiență valoroasă din istoria literaturii didactice din țara noastră. Este vorba despre componența colectivelor de autori ai manualelor și despre modul de colaborare între aceștia.

În istoria manualelor școlare pentru învățămîntul primar un loc deosebit îl ocupă „cărțile de citire ale profesorilor asociați” pentru clasele II—IV, alcătuite în a doua jumătate a secolului trecut de renumiți profesori din București (dr. Barbu Constantinescu, profesor de pedagogie, Ștefan C. Michăilescu, profesor de științele naturii și filozof materialist, I. Manliu, profesor de limba română, D. Aug. Laurian etc.). Aceste manuale, care au apărut în zeci de ediții, au fost elaborate de cadre didactice pe care le-a activitatea didactică comună, nu numai în același oraș, dar chiar în aceeași școală. Un criteriu ce a determinat întovășirea „asociațiilor” a fost specialitatea: limba și literatura română, științele naturii și pedagogia. Mai târziu, dîndu-și seama, pe baza experienței manualelor de la Iași, elaborate de către Ion Creangă și colaboratorii săi, că pentru o bună carte de citire de curs elementar colaborarea efectivă a unui scriitor este indispensabilă, profesorii și-au asociat la unele ediții pe G. Coșbuc și Th. Speranță. În cele din urmă cărțile școlare au fost date spre revizuire lui Al. Odobescu și I. Slavici. Aceștia au alcătuit aproape din nou manualul pentru clasa a II-a, considerat drept una din cele mai frumoase cărți de curs primar din literatura noastră didactică.

După reforma învățămîntului din 1893, Al. Odobescu, pe atunci director al Școlii normale superioare din București, l-a atras la elaborarea manualelor pe pedagogul V. Gr. Borgovan. Astfel s-a încheiat colaborarea firească a unui literat cu un pedagog practician. Cei doi coautori asistau împreună, de mai multe ori pe săptămîină, la lecțiile model ale institutorilor de la școala de aplicație și la lecțiile de probă ale normaliştilor. Citeau împreună și discutau textele lucrate, pe unele redactîndu-le de mai multe ori pînă ce se hotărâu să aleagă pe cel mai bun. În primii doi ani de colaborare, Odobescu și Borgovan abia au putut alcătui un Abecedar și o carte de citire pentru clasa a II-a primară.

După moartea lui Al. Odobescu, Gr. Borgovan a lucrat cu Ionnescu-Gion, elev al lui Odobescu, iar mai târziu cu George Coșbuc, cerînd totodată și concursul unora dintre institutorii școlii de aplicație, printre care și G. A. Dima, mai târziu profesor universitar la Cluj, unul din cei mai de seamă autori de manuale de fizică și chimie.

Exemplul profesorului Gr. Borgovan a fost urmat de profesorul de pedagogie P. Dulfu și de elevii acestuia — învățătorii la școala de aplicație a „Școlii normale de învățători din București”.

Asociația de institutori, profesori și scriitori avînd în frunte pe Ionnescu-Gion, iar mai târziu pe scriitorul George

Coșbuc, a alcătuit o serie completă de trei manuale pentru învățămîntul primar, a căror redactare a cerut peste patru ani de muncă colectivă susținută. Aceste manuale, premiate la două concursuri, au fost în decurs de 12 ani cărțile după care au învățat toți elevii școlilor primare.

După 1912 asociația s-a destrămat, dar G. Coșbuc a continuat colaborarea cu G. A. Dima, atrăgîndu-l în această activitate și pe Spiridon Popescu, profesor și scriitor popular. După moartea lui G. Coșbuc la elaborarea manualelor a participat Brătescu-Voinești.

Este demn de semnalat că autorii s-au angajat în scris ca, afit timp cit vor elabora manuale, să nu accepte să fie numiți inspectori școlari și fiecare să colaboreze efectiv semnînd textele elaborate.

Se știe că și Mihail Sadoveanu, Cezar Petrescu, Gh. Topirceanu și alți scriitori s-au aflat în fruntea unor colective de autori care au elaborat manuale pentru învățămîntul elementar.

Am relevat acest aspect din trecut al elaborării manualelor școlare deoarece el a fost hotărîtor pentru valoarea lor, pentru succesul de care s-au bucurat. Referindu-se la colaborarea scriitorilor la redactarea manualelor școlare, Cezar Petrescu sublinia astfel, în anul 1929, importanța ei: „Rezultatul a fost o serie de cărți școlare care fac și acum cinste învățămîntului românesc, pot sluji ca model și care dealtfel au fost prădate cu foarfece aproape de toți autorii didactici improvizati de mai târziu. Secretul izbînzii era simplu. Autorii nu se adunaseră la întimplare, din capete opuse de țară, legați doar prin interesul de a-și plasa marfa. Erau specialiști legați prin comunitate de concepții, colegi de școală și de muncă, oameni legați zi de zi de experiența vie de la catedră”.

Colaborarea, din ce în ce mai intensă între scriitori și profesori, s-a dovedit eficientă și în alcătuirea manualelor pentru clasele mici ale școlii generale de 8 ani. Într-adevăr, cine ar putea contribui cu mai mult succes la elaborarea unor manuale bune cu un valoros conținut științific, eficiente din punct de vedere educativ, frumos și interesant scrise decît un colectiv format dintr-un profesor de limba română cu o susținută activitate literară (avem mulți asemenea profesori), un profesor de științe naturale (care să alcătuiască lecțiile cu caracter practic științific) și un învățător cu largă cultură pedagogică sau un profesor de pedagogie care a lucrat la clasele I—IV sau a condus practica pedagogică a elevilor dintr-o școală pedagogică (eventual și unul și altul). După părerea noastră, exigențele științifice și pedagogice ce se pun astăzi în fața învățămîntului nostru de toate gradele fac cu totul necesară constituirea unor astfel de colective. Avem în prezent mulți profesori fruntași care au o îndelungată activitate didactică în învățămîntul de 8 ani. Avem de asemenea mulți profesori cu o înaltă calificare, care au participat la experimentul predării pe obiecte de către mai mulți profesori la clasele mici ale școlii de 8 ani și deci cunosc bine problemele instructiv-educative ale acestor clase.

Pe lângă aceasta, prezența activă a scriitorilor la elaborarea manualelor de limba română ar fi un fapt foarte îmbucurător. Poziția lor de militanți pentru socialism și exemplul marilor lor înaintași îi vor îndemna, desigur, să participe și pe această cale la educarea tinerețului nostru.

TIBERIU TRUȘER

Munca educativă — sarcină a întregului colectiv didactic

În etapa actuală de desăvîrșire a construcției socialiste în țara noastră, cînd dezvoltarea conștiinței socialiste a tuturor membrilor societății constituie una din sarcinile principale trasate de partid în domeniul muncii ideologice, este firesc să se acorde o importanță mereu sporită muncii de educare comunistă a tinerei generații — parte integrantă a procesului de învățămînt. Răspunderile sporite ale acestei munci aduc în actualitate o serie de probleme care, după părerea noastră, se cer rezolvate în vederea creșterii eficienței ei.

După cum se știe, în primele patru clase ale școlii generale de 8 ani, unde lucrează cite un singur învățător, asupra lui se răsfrînge întreaga răspundere atît pentru instruirea cit și pentru educarea elevilor începînd cu clasa a V-a. Întrucît un singur pedagog nu mai poate face față cerințelor din ce în ce mai mari mai complexe ale instruirii, predarea se efectuează pe specialități. Logic, firesc este ca și sarcinile muncii educative să fie difuzate asupra întregului colectiv didactic care predă la o anumită clasă și ca, pe măsură ce sporște importanța laturii educative în cadrul procesului de învățămînt, să crească și răspunderea întregului colectiv al fiecărei clase pentru ducerea ei la îndeplinire. În realitate însă, în practica școlară s-a creat o anumită situație care se reflectă tot mai mult ca fiind necorespunzătoare. În timp ce sarcinile instruirii elevilor se distribuie în cadrul unui colectiv din ce în ce mai numeros de profesori, munca educativă se răsfrînge tot mai direct, asupra profesorului diriginte al clasei.

Faptul se oglindește ca atare și în literatura de specialitate. În ultimii ani datorită preocupării care a existat pe această linie, numărul materialelor și lucrărilor cu conținut educativ a crescut simțitor. În întreaga orientare a acestor materiale, însă, se resimte tendința de a restrînge sfera problemelor educative în jurul muncii dirigintelui. Situația este asemănătoare și în lucrările pe teme educative de mai mari proporții editate în ultimul timp (vezi lucrările „Munca profesorului-diriginte în școlile de cultură generală, profesionale de ucenici, agricole și de meserii, pedagogice și speciale”, „Munca profesorului diriginte” — proiect experimental apărut în anul 1961 și „Probleme ale muncii dirigintelui” elaborată de un colectiv al filialei Cluj a Institutului de științe pedagogice). Sint, ce-i drept și unele materiale care semnaleză faptul că sarcinile muncii educative se răsfrîng numai asupra dirigintelui, ceilalți profesori limitîndu-se doar la „instruirea” elevilor. Cităm în acest sens studiul intitulat: „Eficiența muncii educative desfășurate în școală pe baza unei programe” de Gheorghita Fleancu și Luminița Ghivirigă¹⁾, în introducerea căreia se arată că sarcinile muncii educative sînt concepute uneori în mod nejust ca fiind exclusiv de competența dirigintelui clasei, subliniindu-se că un astfel de mod „de a opune munca educativă celei instructive este dăunător, străin înțelegerii corecte a scopului și sarcinilor educației comuniste”. Studiul rămîne însă la această constatare introductivă, marginală conținutului său.

Dirigintele este un profesor care face parte din colectivul didactic al școlii. El nu are ca specialitate de bază diriginția, nici o pregătire suplimentară pe această cale. Specialitatea lui o constituie fie un obiect din ramura umanistă, fie unul din ramura reală. De aceea se și întîmplă fenomenul neindicat dar întîlnit în practică — și anume, că diriginții care au ca specialitate obiectul limba română, de pildă, orientează orele de diriginție spre prezentarea unor lecturi literare, cei de matematică, fizică etc. spre prezentarea vieții și operei unor savanți din domeniul științelor respective, cei de desen prezintă albume de artă, iar cei de muzică organizează auditiia unor concerte. Numai că un anumit co-

lectiv de elevi nu are nevoie numai de educație prin intermediul literaturii, altul numai prin intermediul prezentării de biografii ale oamenilor de știință, altul numai prin intermediul muzicii sau numai prin intermediul picturii, în funcție de specialitatea pe care s-a întîmplat să o aibă profesorul numit de conducerea școlii ea diriginte. Fiecare colectiv de elevi are nevoie, pentru dezvoltarea și formarea sa armonioasă și complexă, de o influență educativă multilaterală, exercitată la fiecare lecție, prin intermediul personalității tuturor profesorilor care predau la acea clasă, în cadrul unei unități de ansamblu, la un nivel calitativ superior. În mod special, la orele de diriginție, se impun a fi tratate teme care să răspundă cerințelor educative concrete izvorite din condițiile vieții colectivului respectiv, care să țină seama atît de particularitățile de vîrstă ale elevilor clasei, cit și de realitățile ei.

Temele ce urmează a se discuta în orele de diriginție trebuie alese și ținînd seama de faptul că munca educativă în ansamblu să aibă un caracter sistematic (într-un articol consacrat acestei probleme²⁾ tov. Patița Silvestru citează cazul unei diriginte din Mediaș care și-a subordonat întreaga muncă cu elevii, în clasele a X-a și a XI-a, sarcinile de consolidare a unui stil de muncă eficientă. Articolul arată că diriginta a dovedit competență în desfășurarea muncii educative. Cu toate acestea, nu putem crede că ea a reușit să îndeplinească, fie și numai în parte, cerințele complexe ale muncii educative subordonînd în întregime această muncă pe o perioadă îndelungată — și anume perioada hotărîtoare pentru formarea viitorilor absolvenți ai școlii medii — numai sarcinile de consolidare a unui stil de muncă eficientă. Aspectele muncii educative sînt mult prea variate, prea complexe pentru a putea fi incluse într-o asemenea tematică.

Faptul se evidențiază și mai accentuat dacă avem în vedere tematicile pe care și le propun diferiți profesori diriginți ce conduc colectivele de elevi ale aceleiași clase. Cel mai adesea acestea sînt atît de deosebite, încît nu se mai întîlnesc într-un anumit loc unde ar trebui să oglindească aceleași particularități de vîrstă, de dezvoltare intelectuală, care îi însumează pe toți elevii din clasa respectivă.

Se impune deci o concluzie: necesitatea de a se edita o programă a muncii educative (fapt subliniat de altfel cu insistență în ultimul timp), programă care să stabilească sarcinile muncii educative ce revin școlii în ansamblu potrivit particularităților de vîrstă, de pregătire ale elevilor, potrivit sarcinilor instructiv-educative dominante într-o etapă școlară sau alta. Cerințele acestei programe nu trebuie să fie concentrate însă exclusiv asupra profesorului diriginte, asupra orei de diriginție, ci trebuie difuzate spre toți profesorii care predau la o anumită clasă, încorporate în programele de învățămînt ale tuturor obiectelor, potrivit specificului fiecăruia. De asemenea, programa trebuie să lase cadrelor didactice suficiente posibilități de a adapta munca educativă cerințelor specifice colectivului cu care lucrează.

Desigur, dirigintele este chemat să îndeplinească un rol deosebit (dar nu conștient exagerat). El trebuie să fie organizatorul și conducătorul colectivului de elevi al clasei la care a fost repartizat, prin el trebuie să se realizeze coordonarea tuturor influențelor educative care acționează asupra colectivului de elevi al clasei, asupra fiecărui membru al acestuia.

¹⁾ „Revista de pedagogie” nr. 11, anul 1962, p. 32

²⁾ „Considerații privind pregătirea orelor de diriginție”, Revista de pedagogie nr. 3, martie 1964, p. 80

IOAN CIUREA
directorul Școlii generale de
8 ani nr. 16, Brașov

LECȚIILE

— la clasele I-IV —

Cine face prima lectură la clasa I ?

În comisiile metodice și în cercurile pedagogice ale învățătorilor se discută adesea problema primei lecturi la clasa I. Cine trebuie să facă această lectură — elevii sau învățătorul? În cazul când prima lectură se face de către un elev, nu cumva aceasta nu este o lectură eficientă? — se întreabă alții.

Pentru a se putea ajunge la soluția cea mai bună trebuie analizate mai întâi, credem, etapele de dezvoltare a copilului în clasa I, precum și desfășurarea procesului de cunoaștere, de formare a unor deprinderi de bază care îi vor fi necesare în munca de viitor. Se știe că în predarea citit-scrisului la clasa I se disting trei etape, și anume: preabecedară, abecedară și postabecedară. Problema în discuție afectează ultimele perioade — abecedară și postabecedară. De sarcinile fiecăreia din aceste etape depinde și soluția pe care trebuie s-o aplicăm în ceea ce privește efectuarea primei lecturi.

În perioada abecedară urmărim să le formăm elevilor deprinderea de a pătrunde conștient în tainele cititului, de a-și însuși cit mai temeinic fiecare literă nouă predată, astfel încât să poată citi conștient coloanele de cuvinte și textele scurte existente la majoritatea lecțiilor. Este de la sine înțeles că elevii trebuie antrenați cit mai mult în această activitate și că participarea lor la o astfel de lectură se cere a fi cit mai activă.

În munca mea cu elevii din clasa I, în perioada abecedară, am procedat în felul următor. Având de predat lecția de la pag. 20, după parcurgerea etapelor legate de predarea noului sunet, „E”, am ajuns la citirea coloanelor cu cuvinte și a micului text din abecedar. Atât citirea coloanelor cit și a propozițiilor din text a fost făcută de școlari. La început au fost antrenați elevii care și-au însușit cu mai multă ușurință sunetul nou și tehnica folosirii lui în compunerea diferitelor cuvinte. Apoi am solicitat întreaga clasă. Prin acest procedeu am asigurat atât însușirea sunetului nou predat, cât și tehnica citirii conștiente de către toți copiii.

Sînt însă situații cînd coloanele de cuvinte sau propozițiile pun pe elevi în fața unor dificultăți. De exemplu, la pag. 59 ei întîlnesc cuvintele **tramvaie, fante**; la pag. 60, cuvintele **păsărele, păsărelele**; la pag. 64 — **lecția, lecțiile**, la pag. 66 — **întrecere, întreceri, seceră, secerătoare** etc. În astfel de situații, pentru a-i ajuta să dobîndească o exprimare clară și corectă, pentru a-i învăța să construiască în mod corect cuvintele, intervin cînd eu însumi chiar după des-cifrarea coloanelor și a textului de către elevi — sau la sfîrșitul lecției, cînd le dau ca temă

pentru acasă să se exerseze în citire pînă cînd vor citi corect. Cred, în concluzie, că în perioada abecedară prima lectură trebuie s-o facă elevii, pentru a se evita citirea mecanică și pentru a li se forma deprinderea de citire corectă.

Pentru perioada postabecedară, potrivit posibilităților de înțelegere ale copiilor, manualul cuprinde texte de citire cu conținut practic științific și texte literare în proză sau versuri. În funcție de caracterul textului stabilesc și cine face prima lectură. Astfel, prima lectură a textelor cu conținut științific — de exemplu a lecțiilor „Fabrica” (pag. 22), „A sosit primăvara” (pag. 31), „În livadă” (pag. 32), „Seceratul” (pag. 68), „Ploaia” (pag. 73) s. a. — o fac elevii fără citirea model a învățătorului. Numai procedînd în acest mod ei se vor deprinde cu studiul unor asemenea texte și cu citirea unui text nou.

Cu totul alta este situația atunci cînd avem de citit un text literar, care se caracterizează printr-o unitate de idei de fapte și de sentimente. Cunoașterea și înțelegerea lui trebuie să înceapă cu înțelegerea integrală a acestei unități, ceea ce nu se poate realiza decît printr-o lectură a întregului text în clasă. Această lectură nu trebuie făcută însă oricum. Ea trebuie să trezească sentimente, elevii trebuie să „trăiască” emoțiile provocate de povestirea în cauză. Astfel de stări emotive nu se pot realiza însă decît printr-o lectură expresivă și este de la sine înțeles că o lectură de acest fel nu poate fi realizată de către elevii din clasa I. Iată de ce consider că prima lectură a textelor cu conținut literar trebuie s-o facă învățătorul. Așa procedez la lecțiile „Un sfat bun” (pag. 23), „E ziua ta” (pag. 30), „Cocoșul și vulturul” (pag. 45), „Doi frați” (pag. 53), „I Mai” (pag. 63) s. a.

Astfel, bazîndu-mă pe ceea ce mi-a arătat experiența, organizez prima lectură ținînd seama de sarcina fiecărei perioade, iar în perioada postabecedară în funcție de caracterul textelor.

Inv. AGLAIA ARION

Predarea mărimilor și unităților lor

La lecțiile de aritmetică, elevii din clasele I-IV învață mărimile cele mai răspîndite în practică și unitățile lor. Cerințele legate de întărirea caracterului științific al predării, de modernizarea continuă a acesteia impun ca încă în primele clase cunoștințele respective să fie prezentate în mod corect, astfel încît să nu-i împiedice, ci dimpotrivă, să-i ajute pe elevi în studiul ulterior al mărimilor și unităților lor.

Prima dintre mărimile studiate în clasele I-IV este lungimea,

cu unitatea ei, metrul. În general, în predarea lungimii și a metrului se respectă cerințele științifice. De la primul contact cu această mărime și cu unitatea ei elevii își pot forma noțiuni precise și clare. Se întîmplă însă nu o dată ca în explicarea submultiplilor metrului și în scrierea formulei de echivalență cu metrul să se vadăscă o greșală de logică. În clasa a II-a, de exemplu, după ce se stabilește că centimetrul este a suta parte din metru, unii învățători, urmînd manualul, dau formula $100 \text{ cm} = 1 \text{ m}$. Logic trebuie scris în ordine inversată, adică $1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$, deoarece elevilor li s-a prezentat întîi metrul și apoi submultiplul acestuia, centimetrul, accentuîndu-se că el este a suta parte din metru. Ca atare elevii pot înțelege că metrul are o sută de părți egale, de cite un centimetru. E drept că $100 \text{ cm} = 1 \text{ m}$ și $1 \text{ m} = 100 \text{ cm}$ exprimă același adevăr; totuși, în formarea noțiunii are o mare importanță prezentarea corectă a formulei. Elevul va trebui să rămînă cu imaginea clară că metrul este unitatea de bază, iar centimetrul o fracțiune a ei. Această chestiune trebuie avută în vedere la introducerea tuturor submultiplilor.

Mai multe inconsecvențe se observă în prezentarea greutății. Urmînd programele și manualele, învățătorii care predau la clasa a II-a afirmă că unitatea acestei mărimi este kilogramul, pe cînd cei care predau la clasa a III-a afirmă că unitatea respectivă este gramul. Mai mult, se prezintă cîntarul cu două brațe ca instrument de măsurare a greutății. Or, este știut că kilogramul este unitatea masei corpurilor, iar gramul este a mia parte din unitatea de bază a masei. Greutatea corpurilor — forța cu care sînt atrase de Pămînt — nu este nicidecum identică cu masa lor, iar unitatea greutății — newtonul în Sistemul Internațional — e cu totul altceva decît kilogramul.

Ar fi oare greu de predat chiar la clasa a II-a noțiunea de masă și de a prezenta kilogramul ca unitatea ei de bază? Credem că nu. S-ar putea argumenta că elevii de această vîrstă știu din experiență că un corp este mai greu decît altul. E adevărat, dar ei știu și ce este cantitatea care, în fapt, este egală cu masa. De ce nu le-am putea spune atunci că kilogramul este unitatea de măsură a cantității de materie (adică a masei), dîndu-le astfel noțiuni corecte din punct de vedere științific?

În felul acesta elevilor nu le va fi greu să-și însușească ulterior noțiunea de masă și să învețe ea unitatea de bază a masei este kilogramul. Altfel, dacă în prima etapă a însușirii cunoștințelor le formăm elevilor noțiuni greșite, mai tîrziu — în clasa a VI-a, cînd vor începe să studieze fizica — va fi greu să corectăm aceste noțiuni. Se știe doar că e mult mai greu să corectezi o noțiune greșit formată decît să formezi o noțiune corectă, fie ea cît de pretențioasă.

La predarea multiplilor unității de capacitate se menționează încă, în mod inutil, dubludecimalul, care nu-și mai găsește azi aplicații practice nici în agricultură. Cu astfel de cunoștințe anacronice doar sprăncăreăm elevii, fără să le dăm nimic util.

Și prezentarea unității de bază a timpului, ca și a submultiplilor lui este adesea defectuoasă. Chiar dacă trecem peste faptul că se indică drept unitate de bază a timpului ora și nu secunda, care este, astăzi unitatea

de bază oficial valabilă, nu ne putem împăca în nici un caz cu inconsecvențele care se manifestă de la o clasă la alta. În vreme ce la clasa a II-a se prezintă ca unitate de bază a timpului ora, în clasa a III-a se afirmă că această unitate este ziua. În clasa a II-a, înainte de a se vorbi despre unitatea de bază se dau, în chip cu totul nejustificat, noțiunile de an, lună, săptămînă, zi și abia după acestea se trece la oră. Ca și în cazul unității de bază a lungimii și a submultiplilor ei, aici are loc o inversare de ordine în formarea noțiunii care are o înfrîmire negativă asupra însușirii temeinice a cunoștințelor. De ce n-am putea oare respecta ordinea logică și în acest caz, prezentînd mai întîi unitatea de bază — pentru a avea pe ce să construim — și numai după aceea multiplii, respectiv submultiplii acesteia?

Se constată unele inadvertențe și în întocmirea unor tabele menite să consolideze cunoștințele predate în legătură cu unitățile de bază, cu multiplii și submultiplii acestora. Corect este să așezăm la mijloc unitatea de bază (așa cum se face de obicei și în manuale), la dreapta ei multiplii și la stînga submultiplii. Or, unii învățători procedează tocmai invers. Acest fapt creează ulterior destule greutăți elevilor, îndeosebi în studiul numerelor algebrice, unde, precum se știe, la reprezentarea numerelor pe o dreaptă alegem originea într-un punct oarecare al acesteia, care va reprezenta numărul zero indicînd la dreapta numerele mai mari decît zero, adică numerele pozitive, iar la stînga numerele mai mici decît zero, adică cele negative. E drept că acest fel de reprezentare este doar o convenție, dar de vreme ce așa se procedează în matematică, de ce nu am aplica-o consecvent?

Eliminarea deficiențelor semnalate în predarea cunoștințelor referitoare la mărimi și unitățile acestora nu prezintă dificultăți deosebite. Ea este însă foarte necesară fiind impusă de cerințele îmbunătățirii continue a conținutului predării matematice.

Prof. ELENA TULIPANT

Mijloacele audio-vizuale în predarea geografiei

Predînd geografia elevilor din clasa a III-a, caut să asigur o cît mai mare accesibilitate a noțiunilor cu care trebuie să-i familiarizez, să cîștig interesul lor pentru studiul acestei discipline, cu care iau contact pentru prima dată. În acest scop acord o mare atenție folosirii materialului didactic și îndeosebi tehnicii audio-vizuale, atît în cursul predării cît și în fixarea și recapitularea cunoștințelor.

Avînd de predat, de exemplu,

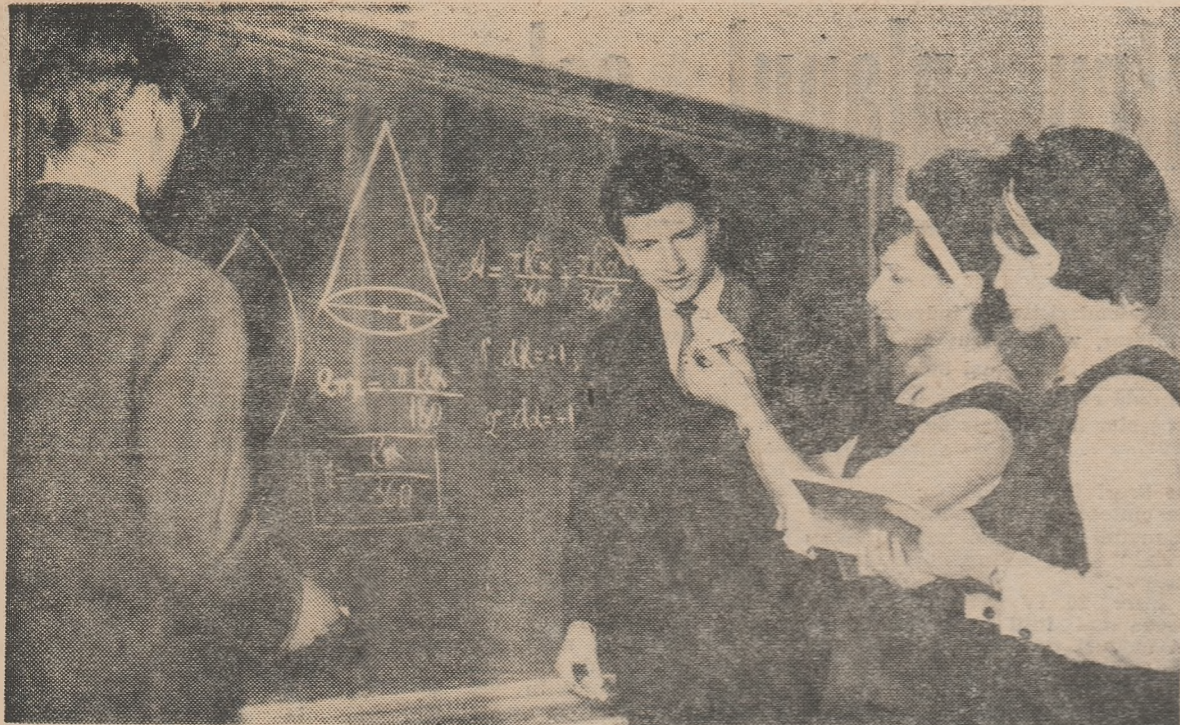
relieful regiunii Argeș, după ce am efectuat la tablă, cu cretă colorată, schița munților și dealurilor regiunii și după ce aceștia au fost arătați pe hartă, am introdus un moment de lectură imprimată pe bandă de magnetofon, în cadrul căruia elevii au audiat un fragment dintr-un reportaj apărut în revista „Flacăra”, referitor la bogăția dealurilor din regiune: „Oamenii au început să ia dealurile piep-tiș, să le răstoarne, să le teraseze și să hotărască: aici vom pune risling italian, aici fetească, aici coarnă, dincolo se vor întinde livezile de vișini, meri pruni și peri. Ne aflăm pe dealurile comunei Văleni-Podgoria din regiunea Argeșului, dar același lucru s-a petrecut pe toate dealurile regiunii, fie în Mușcel, fie la Vilcea sau Drăgășani. Și chiar la Costești, pe locul fostelor pustietăți ale dealurilor mîncate de ape, au înflorit cele mai frumoase liveze ale României socialiste”. Pentru o mai bună înțelegere de către elevi a celor descrise, lectura textului a fost însoțită de prezentarea unor ilustrații înfățișînd terasări de pante și planștații masive efectuate în anii regimului democrat-popular.

La fel, în predarea lecției „Apele regiunii Argeș”, după ce am cerut elevilor să urmărească pe hartă riul Olt de la izvor pînă la vărsare și apoi, în mod special, cursul Oltului în regiunea Argeș, am organizat audiația pe bandă de magnetofon a lecturii unui scurt fragment din „Cartea Oltului” de Geo Bogza și am arătat elevilor ilustrații înfățișînd Valea Oltului la Cozia și Călimănești. În aceeași lecție, povestindu-le despre șantierul hidrocentralei „Gh. Gheorghiu-Dej” de pe Argeș, le-am făcut cunoscute cîteva versuri din folclorul nou — „Pe Argeș în sus / Sus între Carpați / Între munții-nalți / Se-nalță cu fală / O hidrocentrală”, iar pentru ilustrarea vizuală a expunerii am folosit fotomontajele „Pe Argeș în amonte” și „Trepțe spre lumina Argeșului”, în care elevii au putut să vadă imagini din timpul lucrului la turnarea barajului, noua șosea spre coronamentul barajului, săpată în întregime în stîncă și arcută peste poduri și viaducte, precum și figuri de muncitori și ingineri ce lucrează cu eroism pe șantier. În felul acesta, pe lîngă faptul că i-a înarmat pe elevi cu cunoștințe, lecția a contribuit la dezvoltarea dragostei lor față de regiunea natală, față de constructorii socialismului, a mîndriei lor pentru realizările regimului nostru democrat-popular.

Cu bune rezultate folosesc la lecțiile de geografie și diafilmul sau filmele didactice. De exemplu, pentru a completa cunoștințele elevilor cu privire la bogățiile vegetale și animale ale regiunii, am folosit la recapitularea reliefului, diafilmul „Fauna și flora munților noștri”. Îmi propun de asemenea ca după studierea temelor „Bogățiile regiunii” și „Industria regiunii” — la care voi folosi plante și planșe cu fotografii pe aceste teme — să prezint, într-o oră de recapitulare, diafilmul „Regiunea Argeș în trecut și azi”.

Utilizarea amplă a mijloacelor audio-vizuale în predarea cunoștințelor de geografie aduce o contribuție deosebit de prețioasă în prezentarea mai clară, mai convingătoare, mai cuprinzătoare și mai expresivă a lecțiilor.

Inv. GHEORGHE PREDĂ
Bădiceni, raionul Curtea de Argeș

Rezolvând în colectiv o problemă de geometrie

În centrul atenției — calitatea

În actuala etapă de dezvoltare a patriei noastre, când lupta pentru calitate înaltă a devenit o puternică mișcare de masă în toate sectoarele de activitate, colectivele pedagogice ale școlilor caută să valorifice experiența acumulată pentru ca, încadrându-se în această mișcare de amploare, să asigure un înalt nivel procesului instructiv-educativ. Fiecare învățător care astăzi se află pe băncile școlii va trebui să devină un om nou, cu înalte însușiri morale, cu bogate și temeinice cunoștințe științifice și culturale, pregătit la nivelul marilor exigențe ale epocii noastre socialiste.

Pornind de la aceste înalte cerințe, colectivul pedagogic al școlii noastre consideră lupta pentru calitate obiectivul principal al întregii sale activități. Conducerea școlii, sprijinită îndeaproape de organizația de partid, a imprimat în rîndul învățătorilor și profesorilor o exigență sporită, dar just înțeleasă, sănătoasă. Cultivând cu perseverență intoleranța față de lipsa de pregătire și manifestind, totodată, respect față de elevi, urmărim să statornicim nu numai în rîndul cadrelor didactice, ci și în rîndurile elevilor și părinților ideea că nu interesează în primul rînd realizarea cu orice preț a unor procente ridicate de promovabilitate, ci temeinica pregătire a elevilor, lărgirea orizontului lor de cultură generală, obținerea unor rezultate superioare la învățătură, astfel încît, în momentul absolvirii școlii, fiecare tînar să posede cunoștințe la nivelul dezvoltării științei și culturii contemporane, să facă față cu succes cerințelor practice ale domeniului spre care se va îndrepta.

Orientarea aceasta spre calitate presupune o minuțioasă organizare a activității școlii în toate compartimentele sale și un înalt spirit de răspundere din partea tuturor cadrelor didactice. Profesorii noștri, care se bucură de o deosebită stimă și recunoștință din partea elevilor, au acordat o mare atenție perfecționării procesului instructiv-educativ, ridicării necontenite a nivelului predării. În același timp s-au organizat meditații și consultații pentru elevii rămași în urmă la învățătură, urmărindu-se, pe cît a fost posibil, prevenirea acestui fenomen. Organizînd asemenea forme de sprijinire a elevilor am evitat extinderea lor formală, căutînd să-i determinăm pe elevi să pună la baza pregătirii lor studii individuale, deoarece formele de sprijinire și intrajutorare pot duce pe unii elevi la părăsirea că grupă de intrajuto-

rare, meditația, consultația și alte forme suplimentare de sprijin pot înlocui munca personală.

Cadrele didactice transmit elevilor sistematic, cu perseverență, nu numai cunoștințe științifice, ci și dragostea de muncă, interesul pentru o pregătire temeinică. Atît diriginții, cît și celelalte cadre didactice, sprijinite de organizațiile de pionieri și U.T.M., urmăresc să dezvolte la elevi sentimentul responsabilității pentru realizarea îndatoririi lor patriotice și cetățenești de a se pregăti cu seriozitate pentru munca utilă societății. Printr-un întreg ansamblu de măsuri am urmărit să-i înarmăm pe elevi, în funcție de particularitățile de vîrstă și de clasă ale cărei cursuri le urmează, cu deprinderi de studiu individual. La orele de dirigenție au fost dezbătute teme menite să contribuie la formarea deprinderii elevilor de a învăța. În perioada cînd elevii clasei a V-a „D”, bunăoară, se pregăteau pentru prima lor teză, dirigința Marilena Dima a organizat o interesantă discuție cu tema „Ce sînt lucrările scrise trimestriale și cum ne pregătim pentru ele”. În cadrul orei elevii au ascultat, pe lîngă indicațiile diriginței, și cuvîntul instructorului detașamentului lor, elevul în clasa a IX-a, fruntaș la învățătură, care le-a împărtășit din experiența ei personală. Apoi li s-au arătat cîteva lucrări scrise de matematică și limba română, notate cu 10, ale unor elevi din clasa a V-a de anul trecut. La clasele mari s-au purtat discuții despre rolul muncii în socialism, despre profilul moral al omului nou, multilateral pregătit, cu o înaltă cultură, urmărindu-se formarea unei opinii sănătoase față de studiu, a unei atitudini înaintate față de muncă.

Ca urmare a întregului ansamblu de măsuri care au fost luate pe lîngă îmbunătățirea calității, rezultatele obținute sînt din ce în ce mai bune, o mare parte a elevilor noștri dovedind o temeinică însușire a cunoștințelor și obținînd note bune și foarte bune la toate obiectele de învățămînt. La sfîrșitul trimestrului al II-lea al acestui an școlar, proporția notelor bune și foarte bune a fost de peste 70 la sută. Îmbucurător este faptul că, în condițiile unei exigențe deosebite, ponderea mediilor de 9 și 10 crește mereu.

În prezent colectivul nostru didactic se preocupă să ridice în permanentă calitatea lecțiilor, astfel încît să aducă o contribuție din ce în ce mai mare la creșterea numărului elevilor cu pregătire bună și foarte bună. Prin întreaga activitate educativă desfășurată

în școală urmărim să combatem cu hotărîre tendința unor elevi de a se mulțumi cu note la limită, numai pentru a promova dintr-o clasă în alta, demonstrîndu-le că idealul unui învățător al zilelor noastre nu poate fi acela de a-și asigura cu orice preț o notă de trecere și o diplomă obținută cu 5 sau 6, că în asemenea condiții vor avea un nivel scăzut de cunoștințe și vor da rezultate slabe și în activitatea lor viitoare, în producție sau în continuarea studiilor. Am asistat de curînd la o oră de dirigenție ținută de tovarășa Elena Grigorescu, cu tema „De ce mai avem în clasă elevi cu medii de 5 și 6?”. Orientarea constructivă a discuției, fără cea mai mică nuanță de muștrulială, a exercitat o puternică influență mobilizatoare asupra elevilor. Principala calitate a discuției a constatat în modul clar, simplu și accesibil în care s-a lămurit conținutul noțiunilor de mediotritate, pregătire bună și foarte bună.

Și alți diriginți au organizat dezbateri cu privire la combaterea mediotrității. Este interesantă aprecierea făcută chiar de elevi asupra acestui fenomen. În cadrul unei discuții cu tema „Ce trebuie să facem pentru a evita mediotritatea”, organizată de dirigința Tatiana Trifan, o elevă a apreciat că „mediotritatea este ca un tăciune care nici nu arde, nici nu încălzește, nici nu luminează, ci scoate numai fum”. Este limpede că această apreciere reprezintă în același timp, o atitudine, o justă luare de poziție, o tendință sănătoasă a elevilor spre calitate.

Orientarea generală a muncii noastre către calitate, creșterea exigenței au avut urmări pozitive și în ce privește promovabilitatea. În mod firesc, ca urmare a perfecționării procesului instructiv-educativ a crescut nu numai procentul mediilor bune și foarte bune, ci și acela al promovabilității. Este semnificativ faptul că la sfîrșitul trimestrului al II-lea al acestui an școlar 86,54 la sută din totalul elevilor noștri au fost promovați.

Acordînd în continuare o deosebită atenție perfecționării procesului de învățămînt, răspîndirii experienței înaintate în creșterea eficienței lecțiilor, ridicării nivelului muncii educative, vom urmări ca toți elevii noștri să învețe temeinic, astfel încît să se formeze ca oameni înaintați, bine pregătiți, gata să îndeplinească cu cinste sarcinile ce le vor fi încredințate.

Prof. I. DRAGU
directorul Școlii medii
„Ion Neucule” București

Alcătuirea ierbarului

Predarea botanicii în clasa a V-a are drept scop să-i introducă pe elevi în studiul organizat al plantelor, începînd cu structura internă și externă a acestora și terminînd cu prezentarea unor plante importante din punct de vedere economic și din punct de vedere al răspîndirii lor. Un auxiliar indispensabil în însușirea tuturor acestor cunoștințe îl reprezintă ierbarul — colecție de material didactic natural, care demonstrează în modul cel mai concret cele învățate de elevi.

O dată cu sosirea primăverii, se creează condiții bune pentru excursii în vederea colectării plantelor necesare pentru alcătuirea ierbarelor. Numeroși profesori îi conduc pe elevii lor în asemenea excursii, îndrumîndu-i să observe plantele și să le colecteze, pentru a-și aplica și consolida cunoștințele. Iată, în cele ce ur-

mel ca separele, petalele, staminele și pistilul să fie separate. La fiecare plantă se va nota denumirea, data culegerii, locul, altitudinea la care a fost culesă, anotimpul culegerii etc. Notele vor fi însemnate pe bucăți de hîrtie și așezate lîngă fiecare plantă.

După colectarea plantelor în cîmp este necesar ca ele să fie puse la presă. În primele 2—3 zile hîrțile sau sugativele se vor schimba de 2—3 ori pe zi, iar în ultimele 5—10 zile, numai o dată la una sau două zile.

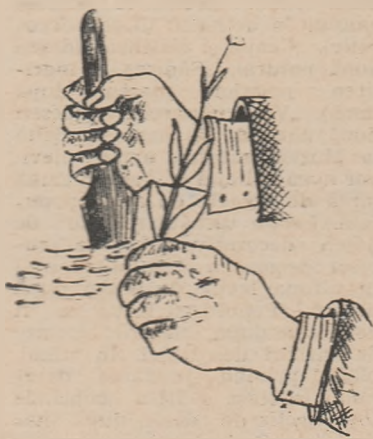
În timpul uscării presa trebuie să fie așezată cît mai departe de umezeală. Cele mai bune locuri pentru uscare sînt podurile clădirilor acoperite cu tablă. În timpul uscării plantele trebuie să fie ferite de lumină, pentru că soarele le îngăibenește și le decolorează.

Ierbarul se întocmește abia după ce plantele au fost bine uscate sub presă. După ce le scoatem de sub presă facem o ultimă verificare și alegem plantele cele mai reprezentative, care răspund cel mai bine cerințelor de determinare.

Fixăm plantele pe fila de ierbar fie cu ață, fie cu benzi subțiri de hîrtie transparentă, care se lîpesc cu cîei. Alături de ele punem etichete pe care notăm următoarele date: denumirea științifică, numele popular, locul de colectare, altitudinea, numele celui care a colectat planta.

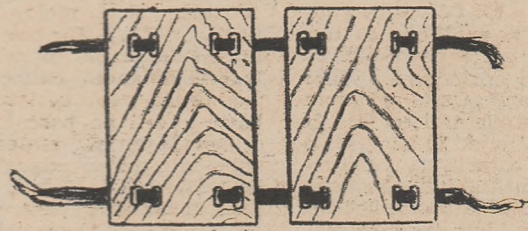
Încă din clasa a V-a se pot alcătui ierbare pe diferite teme. Toate aceste ierbare trebuie să pornească de la o plantă reprezentativă, care să aibă toate organele complete. Iată cîteva tipuri de ierbare care pot fi întocmite de elevii clasei a V-a: ierbar sistematic cu plantele citate în manual — plante de cultură, plantele sălbatice, arborii etc. (La plantele mari, cum sînt arborii, se vor lua numai anumite părți — frunze, flori, ramuri, muguri etc.); 2) frunzare; 3) ierbar cu rădăcini; 4) ierbar cu flori care pot fi eventual descompuse în părțile lor componente, sub fiecare parte scriindu-se denumirea (de exemplu: petală, sepală, stamină etc.).

După întocmirea ierbarului trebuie luate măsuri pentru cît mai bună păstrare a lui. Se știe

mează, cîteva indicații sumare referitoare la întocmirea unui ierbar școlar.

Materialele necesare colectării, presării și conservării plantelor sînt la îndemîna oricărui elev. În primul rînd este nevoie de o mapă, care se poate confecționa din două bucăți de placaj sau din două cartoane. De asemenea, vom folosi o lopățică pentru scoaterea plantelor din pămînt, îndrumîndu-i pe elevi să facă această operație cu multă atenție, pentru ca rădăcinile să se păstreze cît mai bine. Ne sînt necesare apoi foi pe care vom pune plantele la uscat. Acestea trebuie să fie în orice caz dintr-o hîrtie poroasă,

care să absoarbă apa — la nevoie și hîrtie de ziar. Cea mai indicată foaie este însă sugativă. În sfîrșit, avem nevoie de o lupă de mărît, care ajută pe elevi să observe plantele mici și să le așeze la uscat în poziția cea mai corespunzătoare.

Plantele vor fi culese pentru ierbar în perioada dezvoltării maxime a lor și, pe cît posibil, cu toate organele dezvoltate normal.

După culegere, planta se așează între foile de hîrtie poroasă sau sugativă în poziția naturală, cu frunzele întinse, unele cu partea posterioară, altele cu cea anterioară. Plantele care conțin o mare cantitate de apă se vor aranja între 2—4 sugative, iar cele care sînt prea groase se vor tăia pe din două, pentru a se putea usca mai repede. Florile mari se vor așeza desfăcute, ast-

că plantele uscate sînt higroscopice, fapt care ne obligă să păstrăm ierbarul în cutii sau dulapuri bine închise și la locuri uscate. În același timp, vom avea grijă să aerisim plantele, intrucît aceasta le ferește de uscare excesivă.

Pentru combaterea insectelor este suficient ca înainte de a fixa plantele pe fila de ierbar să le înmuiem în petrol sau sublimat în concentrație de 3 la sută. În cutia cu ierbar sau în dulapul unde se păstrează acesta trebuie să fie întotdeauna puncte de tifon umplute cu naftalină sau cutii cu moliciid (o cutie durează 5—6 luni).

Ierbarele păstrate în cutii trebuie să poarte la suprafață un opis pe care să fie indicate denumirile plantelor cuprinse și numărul filelor pe care se găsec.

A. SPINEANU

Cîteva sugestii pentru planul calendaristic

O serie de tineri învățători, dorind să asigure planurilor lor calendaristice — îndeosebi la compunere, educație fizică, desen, muzică — un conținut corespunzător, ne-au cerut să le facem cunoscută experiența în această privință a unor cadre didactice cu stagiu mai îndelungat. Spre a veni în sprijinul lor ne-am adresat unor învățători din Capitală care ne-au pus la dispoziție planurile lor calendaristice pe trimestrul III al acestui an școlar la obiectele de mai sus.

Planul de învățămînt rezervă la clasa a III-a circa 8 ore de compunere pe trimestrul III. Ce-și propune să realizeze cu copiii în aceste ore învățătoarea Georgeta Mita de la Școala medie nr. 33 cu secție pedagogică din București? La 10. IV, o lecție de verificare și control cu subiectul „Bărăganul” (manual p. 111) în cadrul temei „Reproducerea pe scurt a celor citite — rezumatul”. La 17. IV — o lecție de comunicare cu subiectul „Sosirea păsărelor” (compunere după ilustrații). La 24. IV și 8. V — de asemenea lecții de comunicare: „Primăvara în grădină” (compunere creatoare după model dat) și respectiv „Frunza” (compunere cu început dat). La 15. V, 22. V și 29. V — lecții de verificare și control: „Cum a fost izgonită sărăcia” (expunere după plan), „Bradul” (descrierea ființelor și lucrurilor) și „Vacanța” (compunere după plan). Rubrica „observații” din plan menționează, în cazul lecției „Bradul”, o excursie cu copiii la Grădina botanică pentru a observa bradul și stejarul (despre care vor avea de scris acasă o compunere).

Iată și planul de educație fizică pentru clasa a III-a, al tovarășei învățătoare Georgeta Mita. Precum se știe, planul de învățămînt rezervă la această clasă două ore de educație fizică pe săptămînă. Tovarășa Mita a prevăzut pentru prima oră (la 6. IV), în cadrul temei privind formarea ținutei corecte a elevilor, lecția cu titlul „Formarea coloanei de gimnastică. 9, 6, 3, pe loc” ca și jocul „Ștafeta piticului”. În ora următoare (la 10. IV), în cadrul temei „Învățarea întoarcerilor de pe loc la stînga și la dreapta” a trecut în plan lecția „Întoarceri de pe loc la stînga și la dreapta” și jocul „Lăbîrîntul”. Pentru 13. IV a trecut în plan lecția „Mersul cadentat pe virf, pe călcîie, după semnal” și jocul „Trenul”, în cadrul temei „Dezvoltarea coordonării mișcărilor prin exerciții simple de echilibru, acrobatică, sărituri cu sprijin, sărituri cu coarda de sărit, prin aruncări și jocuri”, iar în continuare, din aceeași temă, la 17. IV, lecția „Rostogoliri înainte din ghemuit în ghemuit” și jocul „Ștafeta cu obstacole”. La 20. IV va avea loc lecția „Mers în echilibru cu trecere peste diferite obstacole, cu aruncarea și prinderea unor obiecte” și jocul „Omul și umbra lui”. Următoarele trei lecții (la 24. IV, 27. IV și 4. V) din tema „Învățarea corectă a alergărilor”, sînt intitulată „Alergarea cu trecere printre obstacole” (și jocul „Cursa într-un picior”), „Alergarea cu trecere peste obstacole mici” (și jocul „Ziuă și noaptea”), „Alergare de viteză 30 m” (și jocul „Ștafeta cu stegulețe”). În continuare vor avea loc două lecții pentru învățarea corectă a săriturilor: „Sărituri de pe loc și cu avînt peste obstacole 40—50 cm înălțime” (și jocul „Cine sare mai departe”) — la 8. V și „Săritură în lungime cu genunchii la piept” (și jocul „Sare bățul”) — la 11. V. La 15. V, în cadrul temei „Învățarea corectă a aruncărilor”, se va preda lecția „Aruncarea mingii de oină la distanță de pe loc și cu elan” și jocul „Ștafeta cu mingi”. Predarea educației fizice la clasa a III-a se încheie cu 3 lecții (18. V, 22. V, 25. V) care fac parte din tema „Exerciții de dezvoltare fizică generală”. Prima va fi intitulată „Transportul în colectiv al unui elev” (și jocul „Coșurile”), a doua — „Tirirea în sprijin pe genunchi și pe brațe pe sub obstacole diferite” (și jocul „Tunelul”), a treia — „Rostogoliri laterale” (și jocul „Cursa în trei picioare”).

La desen, care se predă la clasa a III-a în două ore pe săp-

tămînă, tovarășa E. Bretan altemează orele de desen după natură cu cele de desen decorativ și după temă, celor dintii rezervîndu-le un număr mai mare de lecții, conform programei. O primă lecție pe trimestrul III are ca subiect „Ghiocci” (desen după natură), după care urmează „Frize — flori stilizate” (desen decorativ), „Păsărelele” (desen după natură), „Din munca părinților” (desen după temă), „Oală — în trei poziții diferite” (desen după natură), „Frize decorative pe motive naționale” (desen decorativ), „Scenă din „Capra cu trei iezi” (desen după temă), „Frize cu silueta omului în acțiune” (desen decorativ), „Ceapa și ridichea” (desen după natură), „Sădirea și îngrijirea pomilor” (desen după temă), „Vaș cu narcise” (desen după natură). Va urma o vizită la Muzeul satului, unde elevii vor avea prilejul să vadă o gamă largă de obiecte de artă populară. Lecția următoare este de desen decorativ, avînd ca subiect decorarea vasului desenat în ultima lecție de desen după natură. Penultima lecție va fi de desen după natură: Frunze de arbori decorativi. În final, planul privind predarea desenului la clasa a III-a cuprinde tot o lecție de desen după natură, al cărui obiect este coșul cu cireșe.

Iată două planuri calendaristice pentru predarea muzicii — la clasele a II-a și a IV-a — care au fost sugerate învățătorilor din Capitală de către cercul pedagogic al învățătorilor și al profesorilor de muzică de la școlile experimentale. Planul destinat clasei a II-a a prevăzut pentru săptămîna 6. IV—10. IV lecții cu temele „Reîmprospătarea deprinderilor dobîndite în trimestrul II. Cîntare în modul major și minor cu acompaniamentul tonicii”. Predarea lecției se face pe baza cîntecelor cunoscute. Planul recomandă și probleme de predat facultativ (bineînțelese în funcție de nivelul clasei). Astfel, la prima lecție se prevede: „Însușirea pe cale oral-intuitivă a sunetelor muzicale pe bază de solmizație orală cu semne de mîna. Sunetele sol-mi”; material pentru aceasta: recitative melodice: „Cucul”, „Melc, melc, codobel”. Lecția a II-a: „Cîntare în canon în modul major și minor (reluare). Reluarea cîntecelor care modulează, recunoașterea schimbării tonicii pe parcursul cîntecelor”. Material: cîntece cunoscute, la care se adaugă „Cîntec de 1 Mai” de I. Vintilă (vezi manual de muzică pentru clasa I de la școlile de muzică, p. 148). Facultativ: „Sunetele sol-mi (consolidare)”. Material: recitative, dictări orale și improvizatii orale.

Săptămîna 12. IV—17. IV: Lecția I: „Cîntece care modulează. Cîntare în canon”. Material: „Cîntec de 1 Mai” (reluare) și cîntece cunoscute. Facultativ: „Sunetul și nota la”. Material: „Fluturașul”, exerciții de solmizație, dictări și improvizatii orale. Lecția II: „Cîntece în moduri populare, modul de sol”. Material: „Hei, Mărie Mărioară” (din manualele de muzică de la clasele V—VIII). Facultativ: „Sunetul la (consolidare)”. Material: „Căldărușă plină”, solmizație, dictare, improvizatie. Pentru săptămîna 19. IV—24. IV se prevede întii lecția: „Cîntece în moduri populare — reluare — (modul de sol)”. Material: „Mai la deal de casa noastră”. Facultativ: „Sunetul do”. Material: „Ariciul”, solmizație, dictare, improvizatie. Pentru cea de a doua lecție din săptămîna 19. IV—24. IV se prevede lecția „Cîntece în moduri populare, Modul de sol (reluare). Modul de re”. Material: „Mai la deal de casa noastră”, „Munților

cu brazi înalți” (din culegerea de cîntece, p. 197). Facultativ: „Sunetul do” (consolidare). Material: „La moară”, „Doarme moșul”.

Între 26. IV și 30. IV se va preda mai întii lecția „Cîntece în moduri populare. Modul de re (reluare)”. Material: „Munților cu brazi înalți”. Facultativ: „Sunetul re”. Material: „Brosuca” de I. D. Vicol. A doua lecție va fi: „Recapitulare generală. Cîntece în măsura de 2, 3 și 4 timpuri, cu aplicarea duratelor învățate. Silabe ritmice”. Material: cîntece cunoscute, exerciții de dictare orală și improvizatie. Facultativ: „Sunetul re (consolidare)”. Material: „Micul tractorist” sau „Martinică” (disc pentru clasa a III-a).

Prima lecție din săptămîna 3. V—8. V va fi: „Cîntece cu aplicarea duratei de un timp și jumătate, a șaisprezecimii și a anacruzei”. Material: cîntece cunoscute din trimestrul II. Facultativ: „Sunetul fa”. Material: „Ghi, ga, ga” (disc pentru clasa a III-a). Va urma lecția: „Cîntece în modul major și minor cu aplicația tonicii ca acompaniament, inclusiv modulăția. Cîntece în moduri populare”. Material: cîntece cunoscute de elevi. Facultativ: „Sunetul fa (consolidare)”. Material: „Cine trimite orașul” (din culegere) sau „Horă din folclorul copiilor” (disc pentru clasa I sau din culegerea de cîntece).

Pentru prima lecție din perioada 10. V—15. V se propune tema: „Cîntare în canon în major și minor”. Material: cîntece cunoscute și „Clopoțelul sună”. Facultativ: „Sunetul do”. Material: „Melcul supărat” (din „Cărticica mea”). Pentru cea de a doua lecție, tema: „Cîntece pentru serbarea de sfîrșit de an școlar, din repertoriul cunoscut de elevi”. Material: mică suită de cîntece la unison, cu acompaniament la pian sau la alt instrument („Școlărei și școlărițe”, „Satelitul”, „Șuieră sirenele”.

*) Întreprinderea Electrecord a pus în vînzare de curînd discuri cu cîntecele prevăzute de program pentru clasele I—IV.

„Țara noastră o iubim”). Facultativ: „Sunetul do” (consolidare). Material: „Rața” (din culegere, p. 56).

Și lecțiile din săptămîna de la 17. V—22. V au în vedere pregătirea unor cîntece pentru serbarea de sfîrșit de an. În prima se va pregăti a mică suită de cîntece pentru copii — „Mămăruță”, „Capra cu trei iezi”, „Căldărușă plină”, „Ariciul”, „Iepurașii”. Facultativ: „Sunetul si”. Material: „Greierașul” (disc pentru clasa a III-a). A doua lecție va avea ca material cîntece în măsura de trei timpuri cu aplicarea dansului în pas de vals și cu acompaniament de tamburine și pian sau alt instrument: „Valsul”, „Țara mea”, „Greierașul”. Facultativ: „Sunetul si (consolidare)”. Material: „Cocoșul” (culegere p. 30).

Același obiectiv îl vor avea și lecțiile din săptămîna 24. V—30. V. Pentru cea dintii se propune ca material o mică suită de cîntece în canon la două voci: „Țesătoarele”, „Vai, săracul pui de cuc”, „Doarme moșul”, „Clopoțelul”, „Voinicii”. Facultativ: „Recapitularea sunetelor” pe baza cîntecelor cunoscute. Pentru cea de a doua lecție de muzică se propune ca material: o mică suită de cîntece și dansuri românești — „Drag mi-e jocul romînesc”, „Horă din folclorul copiilor”, „Alunelul”. „Armata noastră”. Facultativ: „Recapitularea sunetelor” pe baza cîntecelor cunoscute.

La clasa a IV-a, în prima săptămîna a trimestrului III (5. IV—10. IV) lecția de muzică: „Repetarea intervalelor de primă și secundă”. Material: cîntece cunoscute și cîntece noi (la alegerea învățătorului), precum și lecția „Repetarea intervalelor de terță și, pe baza cîntecelor cunoscute și a unor cîntece noi (alese de învățător). În săptămîna 12. IV—17. IV lecția de repetare a intervalelor de cvintă și octavă pe baza cîntecelor cunoscute și cîntece noi (alese de învățător) și lecția „Structura gamei do major. Locul semitonurilor. Terța mare de tonică”. Material: „Horă din folclorul copiilor” și „Iepuraș dragălaș”.

De la 19. IV—24. IV: „Recapitulare: măsura de 2/4, anacruza, semne de repetiție, prima și secunda volta, pe bază de cîntece” — „Micul tractorist”, cîntece cunoscute cu anacruza, „La școală” (vezi trimestrul II). În lecția ur-

mătoare se va repeta măsura de 3/4, inclusiv anacruza în această măsură. Material: cîntece cunoscute — „Țara mea”, „Greierașul”, „La săniuș” (fără cuvinte).

În perioada 26. IV—30. IV, planul calendaristic sugerat de cercul pedagogic cuprinde lecția de recapitulare a măsurii de 4/4, cu aplicarea tuturor duratelor învățate în această măsură. Material: cîntece cunoscute — „Plugurile”, „Țara noastră o iubim” etc. În lecția următoare: recapitulare — legato de durată, legato de expresie, legato punctat. Material: cîntece cunoscute — „Horă din Banat”, „Școlărei și școlărițe”. În săptămîna de la 3 la 8 mai se vor desfășura două lecții de recapitulare a pătrimii cu punct. Pentru cea dintii, materialul va consta în cîntece cunoscute — „Hora din Banat”, „Rața șchioapă”. În cea de a doua se vor efectua dictări ritmice și solfegieri. Material: cîntece cunoscute — „Rîndunica ne-a sosit”, exerciții. Între 10 și 15 mai se vor recapitula șaisprezecimile. Materialul celei dintii lecții: cîntece cunoscute — „Trenul” de Corneliu Mereș, „Valsul”. În lecția a doua se vor face exerciții ritmice, dictare, improvizatie. Material — „Săniușă” (fără cuvinte) și „Canon” de P. Ladmirault. Între 17 și 30 mai vor avea loc 4 lecții cu același subiect: „Cîntece pentru serbarea de sfîrșit de an școlar, învățate după auz”. Ca material, la prima: „Cucule” (cîntec popular), la a doua: „Răsună codrul” de I. D. Chirescu, la a treia: „Chipul patriei” de G. Enescu, la a patra: „Bine e să fii mereu în frunte” de C. Romașcanu.

Planurile de mai sus reprezintă desigur modul în care vîd unele cadre didactice traducerea în viață a cerințelor programei, sînt rodul experienței acestora și trebuie deci privite ca atare, fiind folosite în măsura în care corespund cerințelor concrete. Este bine ca în alcătuirea planurilor calendaristice și, mai ales, în pregătirea lecțiilor învățate să ceară și sprijinul profesorilor de specialitate. De mare folos ar fi organizarea pe plan local a unor acțiuni de ajutorare a învățătorilor de la clasele I—IV prin cercurile pedagogice ale profesorilor care predau aceste discipline, așa cum s-a procedat, de exemplu, în București.

La lecție

Festivalul bienal de teatru

„I. L. Caragiale”

Pregătiri minuțioase

Dacă discuți cu oricare dintre învățătorii și profesorii din orașul Fălticeni nu se poate să nu remarci aprecierile entuziaste pe care le au pentru activitatea rodnică desfășurată de formațiile artistice de amatori ale Sindicatului învățămînt din oraș. Un cor, o orchestră de muzică populară, două brigăzi artistice de agitație și două echipe de teatru își dispută aprecierile publicului în spectacole organizate periodic.

De la o vreme însă atenția tuturor este îndreptată cu deosebire spre cele două formații de teatru care se pregătesc intens pentru festivalul bienal „I. L. Caragiale”. Buna lor prezentare în concurs este, într-un fel, o problemă a tuturor membrilor sindicatului. Fiecare ar dori ca cele două echipe să se prezinte cât mai bine. Și, la această reușită, încearcă cu toții să-și dea contribuția. Membrii celor două formații care interpretează diferite roluri au fost solicitați în ultimul timp la repetiții mai numeroase. Sarcinile lor extrașcolare au fost preluate de colegi pentru a se putea astfel consacra mai mult programului artistic.

Prima dintre cele două echipe — compunând 17 artiști amatori — participă la festival cu piesa „Gaițele” de Alex. Kirilțescu. Membrii acestui colectiv au prezentat mai multe spectacole în fața cadrelor didactice din oraș. Retușările făcute după ce mulți din cei ce au vizionat acest spectacol și-au spus părerea cu privire la concepția lui și la interpretarea fiecărui rol au dus la îmbunătățirea sa. Acest lucru a reieșit cu prilejul spectacolelor următoare susținute în deplasare, pe scenele mai multor cămine culturale din raion și din regiune sau la diferite case de cultură. Colectivul de artiști amatori așteaptă plin de încredere clipa „startului” pe care urmează să-l ia în curînd în cadrul concursului.

Cea de a doua formație de teatru, compusă din 12 membri, a pregătit, sub conducerea profesorului Ovidiu Homescu, piesa „S-a furat un mire” de Sută Andras. Inspirată din contemporaneitate, minuțios pregătită și interpretată, piesa a fost de asemenea întâmpinată cu aprecieri calde de către spectatorii care au vizionat-o. Colectivul se preocupă în continuare de îmbunătățirea spectacolului, de ridicarea nivelului interpretării, așteptînd de asemenea cu încredere prezentarea în fața juriului.

O tradiție care obligă

La un concurs ținut cu mai bine de șase ani în urmă pe impunătoarea scenă a Teatrului Național din Iași echipa de teatru a Sindicatului învățămînt din Roman a produs o adevărată surpriză, răsturnînd toate pronosticurile. Era un concurs la care au participat zece de formații artistice din întreaga Moldovă. Atunci, artiștii amatori de teatru din Roman s-au impus prin calități interpretative deosebite, fiind călduros felicitati de artiștii profesioniști ai primei scene moldovene. De fapt surpriza s-a datorat lipsei de informare, deoarece cadrele didactice din Roman aveau încă de pe atunci o adevărată tradiție în ce privește cultivarea pasiunii pentru teatru, promovarea și afirmarea celor mai talentați amatori. Tradiția aceasta a adăugat apoi an de an noi succese, „actorii” români prezentîndu-se la toate edițiile următoare ale Festivalului. Iată câteva din piesele de teatru pregătite și interpretate de formația de teatru a cadrelor didactice din Roman: „O scrisoare pierdută” de I. L. Caragiale, „Nota zero la purtare” de O. Sava și V. Stoenescu, „Oameni care tac” de Al. Voitin, „Vinoși fără vină” de Ostrovski etc.

La ediția actuală a bienalei de teatru Sindicatul învățămînt din

Roman se prezintă cu două piese: „E vinovată Corina?” de L. Fulga și „Nota doi la aritmetică” de Natalia Clacova. Ambele piese se găsesc în ultima fază a pregătirii, în curînd urmînd să fie prezentate publicului.

Intrucît tradiția obligă, artiștii amatori se străduiesc să se prezinte astfel la concurs încît să nu-și dezmință reputația, ci dimpotrivă, s-o sporească.

Cu entuziasmul debutului

Pe adresa redacției noastre sosesc mereu vești în legătură cu activitatea artistică de amatori. Deseori ne informează chiar organizațiile sindicale din școli, care și-au pregătit formații proprii de teatru. Acestea vor participa pentru prima oară la Festivalul bienal „I. L. Caragiale”. Le lipsește tradiția unei activități îndelungate în această privință, dar au în schimb entuziasmul începutului, ceea ce merită să fie luat în considerație atunci cînd evaluăm posibilitățile de succes. O astfel de formație este cea a cadrelor didactice de la Școala medie din Costești, regiunea Argeș. Ea și-a început de curînd activitatea actoricească prezentînd unui public numeros „Lanțul manevrelor”. Succesul repurtat a încurajat și mai mult pe interpreți care și-au făcut din teatru o a doua pasiune.

Același lucru se poate spune și despre tînăra echipă de teatru a Școlii medii nr. 1 din R. Sărat. Înființată de asemenea de pușină vreme această formație a pregătit pînă acum piesa „Sosesc diseară” de T. Mușatescu cu care s-a prezentat în fața a peste 800 de spectatori la casa de cultură din localitate.

După materialele trimise de prof. Alexandru Socoleanu, I. Știrbu, Elena Radu, Vasile Uță.

Orientarea profesională

Sarcina de a-i orienta pe elevi în alegerea unei profesii potrivit cerințelor economiei naționale și cu aptitudinile, cu înclinațiile lor, îi preocupă îndeaproape pe profesorii școlilor din orașul Cîmpina. Atrăgînd în această muncă toți factorii interesești — familia, organizațiile de tineret, întreprinderile — ei se străduiesc s-o desfășoare în mod sistematic, convingător, pe baza cunoașterii cât mai adînci a particularităților individuale ale elevilor și ținînd seama de nevoile vieții economice a regiunii.

Îndrumate de organizațiile de partid, conducerea celor două școli medii din Cîmpina s-au preocupat încă de la începutul anului școlar de înarmarea cadrelor didactice (în special a dirigintilor) cu o temeinică documentare privind profilul și rolul social al diferitelor profesii pentru care se pot pregăti elevii. S-au organizat chiar, în acest scop, vizite ale profesorilor la o serie de întreprinderi din Cîmpina și din Azuga, cu care prilej aceștia au stat de vorbă cu muncitorii, tehnicienii și inginerii, s-au interesat în amănunt asupra modului de organizare a producției, asupra însemnătății produselor fabricate de întreprinderile respective pentru economie națională și pentru schimbările comerciale cu străinătatea. Apoi, în colaborare cu reprezentanții întreprinderilor respective, conducerea școlilor

au stabilit o serie de măsuri pentru îndrumarea profesională a elevilor. Pe baza acestor măsuri, consiliile pedagogice ale școlilor au alcătuit planuri de acțiuni cu viitorii absolvenți ai claselor a VIII-a și a XI-a.

Au fost organizate bunăoară, la orele de diriginție, discuții cu tema „Ce doresc să devin în viață?”, în cadrul cărora li s-a prezentat elevilor specificul unor profesii către care este bine să se îndrepte. O acțiune foarte instructivă, care a contribuit mult la orientarea elevilor din clasele a VIII-a în vederea alegerii unei profesii, a fost vizita organizată la Grupul școlar de petrol-chimie din localitate. Aici viitorii absolvenți au stat de vorbă cu elevii și profesorii grupului școlar, au văzut cum se desfășoară procesul de calificare în diferite meserii, au aflat lucruri interesante despre profilul acestora și despre rolul lor în economia noastră națională. Deosebit de interesantă a fost, pentru viitorii absolvenți ai claselor a XI-a, vizita organizată la Institutul de cercetări foraj-extracție, unde li s-a vorbit despre drumul parcurs de industria noastră petrolieră, despre nivelul înalt pe care l-a atins aceasta în anii puterii populare și despre locul de frunte ce-l ocupă țara noastră în dezvoltarea industriei petroliere și chimice mondiale. Au stîrnit interesul elevilor și au contribuit la orientarea lor profesională

și vizitele făcute la alte întreprinderi din Cîmpina — cum sînt Uzina mecanică, Rafinăria, Uzina „Neptun”, I. R. A. — la câteva sonde din împrejurimi, precum și la unele întreprinderi din orașul Azuga (Fabrica de sticlă, Fabrica de postav, Fabrica de bere), unde au putut cunoaște îndeaproape fazele tehnologice ale diferitelor procese de producție.

Ulterior, pe baza acestor vizite, dirigintii au organizat în rîndurile viitorilor absolvenți un sondaj în cadrul căruia i-au solicitat să răspundă ce profesie doresc să-și aleagă, ce i-a determinat să-și îndrepte atenția asupra ei, ce cunosc în legătură cu profesiunea aleasă, dacă sînt hotărîți să se dedice acestei profesii etc. Sondajul a arătat că cei mai mulți elevi ai claselor a VIII-a doresc să se îndrepte spre școlile profesionale, iar majoritatea elevilor din clasele a XI-a spre facultăți cu profil tehnic sau spre școlile tehnice de maștri și școlile tehnice de muncitori cu înaltă calificare.

Alegînd forme și metode judicioase de orientare profesională a elevilor, școlile din Cîmpina se străduiesc să-i ajute pe viitorii absolvenți să pășească în viață pe drumul cel mai bun, care corespunde cel mai bine cerințelor economiei naționale și le poate permite să-și valorifice pe deplin capacitățile lor creatoare.

Prof. I. BOTOROG
Cîmpina

OLIMPIADELE

Desfășurarea fazelor locale și regionale a olimpiadelor a stîrnit mult interes în rîndul cadrelor didactice, care apreciază aceste competiții drept un mijloc însemnat de stimulare a elevilor la adîncirea cunoștințelor dobîndite în școală. Numeroase scrisori trimise redacției noastre de către profesorii din întreaga țară subliniază acest aspect pozitiv al olimpiadelor. În același timp însă, profesorii își exprimă nedumirea față de modul în care au fost stabilite unele subiecte date elevilor la fazele care au avut loc pînă acum.

Referindu-se la faza rațională a olimpiadei de literatură română, de exemplu, profesorul Mihai Vinturache, de la Școala medie din Simleu, regiunea Crișana observă că subiectele formulate pentru clasele a X-a și a XI-a lasă mult de dorit din punctul de vedere al accesibilității. „Discuț cu programa și manualul în față — scrie prof. Vinturache. În programa clasei a X-a există formularea „Originalitatea poveștilor lui Creangă”, în cadrul privirii generale asupra poveștilor. Are însă profesorul posibilitatea să insiste atît asupra acestui element încît acesta să constituie un subiect pentru faza locală a unei olimpiade? Cred că nu”. Observații similare face prof. Vinturache în legătură cu subiectul dat la clasa a XI-a. „Comparație între mijloacele de analiză psihologică la Liviu Rebreanu și Camil Petrescu” — subliniind că programa școlară cere din opera lui Camil Petrescu doar caracterizarea generală a romanului „Ultima noapte de dragoste, întâia noapte de război” și analiza literară a dramei „Bălcescu”, iar la Liviu Rebreanu caracterizarea romanului „Ion” și analiza literară a romanului „Răscoala”. În viitor — încheie corespondentul nostru — este necesar ca subiectele să fie formulate ținîndu-se seama de cerințele programei”.

Prof. Traian I. Păun, de la Școala medie nr. 2 din Oltenița, crede și el că subiectul „Comparație între mijloacele de analiză psihologică la Liviu Rebreanu și Camil Petrescu” nu este indicat pentru un asemenea concurs, deoarece este în afară de prevederile programei și de ceea ce au studiat elevii la clasă. Tratarea lui la un nivel corespunzător ar fi cerut nu numai lectura recentă a operelor celor doi scriitori, dar și cunoașterea unor studii pe această temă.

Lucruri mai bune au avut în general de spus profesorii despre faza regională a olimpiadei de literatură română, la care s-a ținut într-o bună măsură seama de obiecțiile făcute la faza anterioară. Tovarășa Victoria Manolescu, de exemplu, profesoară din București, subliniază preocuparea sporită care s-a vădit la faza regională pentru înlăturarea lipsurilor manifestate anterior. Astfel, elevii de clasa a X-a și a XI-a au avut de

tratat subiecte accesibile, interesante, care au fost primite cu satisfacție. „Nu același lucru se poate spune — observă însă tov. Manolescu — despre subiectul dat elevilor clasei a IX-a — „Valoarea documentară și artistică a scrisorilor literare ale lui C. Negruzzi și a epistolelor în versuri ale lui Gr. Alexandrescu”. Despre această problemă nu li s-a vorbit decît în treacă la orele de curs, intrucît programa nu îngăduie multă stăruință asupra operelor respective, iar pentru elevii care studiază în primul an istoria literaturii, orientarea fără profesor este dificilă. Astfel, la cele două faze de pînă acum ale olimpiadei elevii clasei a IX-a, cei ce aveau nevoie de mai multă încurajare, au oscilat între două extreme: la prima etapă li s-a dat un subiect formulat prea școlărește și foarte cunoscut din clasă — „Dragostea de patrie la cronicari” — pe cînd la cea de a doua etapă — un subiect interesant, dar cunoscut numai tan-gențial”.

Profesorii de matematică au apreciat în general pozitiv subiectele teoretice și problemele date la olimpiada tinerilor matematicieni. Constatări asemănătoare s-au făcut și cu privire la unele teme și probleme date la olimpiada de fizică și chimie, în legătură cu care ni s-au trimis însă și unele observații critice.

Prof. Nicolae Marinescu, din Ștefanesti, regiunea Pitești, bunăoară, socotește că subiectul „Presiunea hidrostatică”, dat la clasa a IX-a la etapa locală, a fost foarte vag formulat. De aceea — afirmă tov. Marinescu — mulți elevi nu și-au dat seama că este necesar să vorbească în lucrarea lor despre legea lui Arhimede și cu atît mai puțin despre apăsarea pe fundul vasului (care a contat în mod nejust la punctaj) intrucît aceasta nu mai figurează în programă. Prea vast și vag conturat a fost, după părerea tov. Marinescu, și subiectul dat la clasa a XI-a la faza regională.

După cum ni se semnalează în scrisorile trimise, și unele subiecte de chimie au fost necorespunzător formulate. De exemplu, tov. Dalia Petrescu, profesoară la Școala medie nr. 1 din Pitești consideră că subiectul „Structura hidrocarburilor și proprietățile chimice determinate de structură”, dat la clasa a XI-a, la faza locală, a fost prea vast și de aceea elevii nu l-au putut trata în întregime. Din formularea subiectului dat la clasa a IX-a la etapa regională — „Acizii carbonului și siliciului și sărurile corespunzătoare acestora” — observă tov. Petrescu, nu a reieșit clar pentru elevi că trebuie să vorbească și despre industria sticlei, a ceramicii, și a cimentului.

Pe viitor așadar, subiecte care să țină seama de programă și să permită elevilor să-și pună în valoare gîndirea creatoare, originalitatea în analizarea fenomenului literar sau științific.

Cu un înalt spirit de răspundere

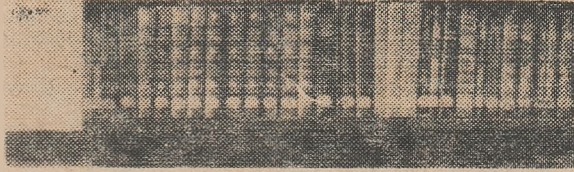
(Urmare din pag. 1-a)

de împletire a ceea ce este valoros în munca și creația fiecărui educator. Îndrumate de organizațiile de partid, dezbaterile din consiliile pedagogice, acțiunile desfășurate în comisiile metodice, acțiunile inițiate de organizațiile sindicale pentru valorificarea experienței pedagogice înaintate, toate schimburile de opinii între cadrele didactice înseamnă tot atîtea prilejuri de simbioză a gîndirii pedagogice creatoare. Aceasta se răsfrînge în munca de zi cu zi a tuturor și, în ultimă instanță, în tîrăsurile, în profilul operei comune. Niciodată nu vom putea spune cu exactitate care anume din trăsăturile personalității elevilor noștri a fost modelată „de mine”, „de el” sau de oricare din colegii noștri. Putem ști însă cu siguranță că în fiecare elev se găsește o părticică a gîndirii, a creației și strădaniilor fiecărui dintre noi.

Am insistat asupra acestor probleme pentru a sublinia rolul colectivului și locul fiecărui educator în activitatea lui. De altfel, o analiză atentă a activității desfășurate de colectivele școlilor fruntașe, de cei mai buni educatori ai școlilor noastre anată că, în ultimă instanță, aici este temeiul succeselor lor. Căutările, neliniștea creatoare își au izvorul într-un înalt și patriotic sentiment de datorie și răspundere. Ele sînt atributul tendinței spre mai bine, al experienței înaltate, a valorificării colective a acesteia.

Profesiunii noastre îi incumbă înalte răspunderi și de aceea nu-i este îngăduit nici un eșec. Să ne-o spunem nouă înșine mereu, în fiecare moment al activității noastre și să nu uităm că elevii, în sufletele cărora deschidem orizontul viitorului, ne vor păstra nesters în amintire exemplul.

CĂRȚI

A fi elev...

În Editura politică a apărut lucrarea „A fi elev...” în care reprezentanți de seamă ai științei și culturii din țara noastră, academicienii, membrii corespondenți ai Academiei R. P. R. și profesori universitari evocă amintiri din anii de școală, anii marilor întrebări, ai celei mai fertile receptivități, cînd selea de a ști, de a pătrunde în profunzime în universul plin de semnificații și învățăminte al valorilor acumulate prin veacuri de omenire cunoaște primele împliniri.

Își spun cuvîntul acad. prof. Eugen Angelescu, acad. prof. Emil Condurachi, acad. Victor Eftimiu, acad. prof. Miltiade G. Filipescu, acad. prof. Horia Hulubei, acad. prof. Caius Iacob, acad. prof. Gheorghe Ionescu-Sisești, acad. prof. Nicolae Gh. Lupu, acad. prof. Eugen Macovschi, acad. prof. Vasile D. Mirza, acad. prof. Ștefan Milcu, acad. prof. Aurel Moga, acad. prof. Miron Nicolescu, acad. prof. Emil Petrovici, acad. prof. Eugen Pora, acad. prof. Raluca Ripan, acad. prof. Cristofor I. Simionescu, acad. prof. Nicolae Sălăgeanu, acad. prof. Nicolae Teodorescu, acad. prof. Gheorghe Vrăncianu, prof. univ. Constantin Avram, membru corespondent al Academiei R. P. R., dr. Nicolae Cajal, membru corespondent al Academiei R. P. R., prof. univ. Petre Jitaru, membru corespondent al Academiei R. P. R., prof. univ. Ștefan Pascu, membru corespondent al Academiei R. P. R., prof. univ. Ioan Ursu, membru corespondent al Academiei R. P. R., dr. Cons-

tantin S. Nicolăescu-Plopșor, membru corespondent al Academiei R. P. R., prof. univ. dr. Valeriu Bologa, om de știință emerit al R. P. R., prof. univ. dr. Nicolae Apostolescu, Constantin Kiritescu, profesor emerit al R. P. R., conf. univ. Paul Popescu-Neveanu, candidat în științe filozofice.

Autorii vorbesc despre munca perseverentă desfășurată în anii de școală, despre dorința nestăvilită de a cunoaște ce caracterizează această perioadă, comunicînd cu multă căldură tinerilor aflați pe bîncile școlii unele concluzii despre viață. Cu dragoste și înțeleaptă grijă se dă răspuns unei întrebări firești a

tinerilor: cum să fie folosiți mai bine acești ani, numiți pe drept cuvînt anii celei mai bogate acumulări.

Lucrarea are o importanță valoare educativă pentru elevi, îndemnîndu-i, pe baza exemplului personal al autorilor, la dăruire pasionată în munca de însușire a științei și culturii. Prin bogăția de idei și caracterul său profund educativ, acest volum constituie un ajutor prețios și pentru cadrele didactice, pentru toți cei care au răspunderea educării tinerei noastre generații.

Scrisă într-un stil simplu, cald și apropiat, lucrarea oferă tuturor cititorilor o lectură interesantă și plăcută.

Însemnările lui Andrei Chirică

În volumul **INSEMNAȚILE LUI ANDREI CHIRICĂ**, de Demostene Botez, editat recent de Editura tineretului, sînt înmănușiate îndcoșebi evocări din copilărie, o bună parte din ele publicate acum douăzeci de ani în volumul **LUMEA MICĂ**.

Autorul revînie lumea copilăriei sale, explorînd cu multă finețe și duioșie sufletul candid al copilului. Folosind mijloace și procedee variate în reliefaarea sentimentelor față de părinți, față de oamenii sărmani deprinși cu toate asprimile vieții, față de animalele pe care le

iubea și le ocrotea. Demostene Botez realizează pagini de o mare gingășie.

În partea a doua a volumului apar numai oameni maturi, cu portrete expresive, bine individualizate, desprînzîndu-se cu claritate simpatia spontană, sinceră a autorului pentru oamenii cinstiți, curajoși, capabili de fapte pline de umanism, precum și ura și disprețul față de proripendada și oficialitățile vremii.

INSEMNAȚILE LUI ANDREI CHIRICĂ constituie o lectură interesantă și atractivă.

Un om în furtună

Folosind un bogat material documentar, scriitorul și istoricul Dumitru Almaș înfățișează în volumul „Un om în furtună”, într-o prezentare literară deosebit de atrăgătoare, una din cele mai luminoase figuri ale istoriei noastre, strălucit exemplu de îmbinare între temperamentul luptătorului revoluționar, erudiția savantului și talentul scriitoricesc — Nicolae Bălcescu.

Citînd această carte, tinerii își vor da seama mai clar că revoluția din 1848 a fost pregătită de

„optsprezece veacuri de trude și suferințe”, vor înțelege lupta lui Bălcescu — cel mai de seamă exponent al revoluției de la 1848 în țara noastră, a cărui figură se profilează puternic pe fundalul zguduitoarelor evenimente istorice.

Volumul este astfel foarte instructiv pentru tineret, reprezentînd în același timp un bun auxiliar al profesorului de istorie pentru a înlesni înțelegerea de către elevi a revoluției din

1848, atît în Țara Românească cît și în Transilvania.

Cu acest volum Dumitru Almaș continuă ciclul pe care îl închină unor reprezentanți de frunte ai vieții noastre culturale și politice din trecut — Miron Costin, Nicolae Milescu-Spătaru și Nicolae Bălcescu — reușînd să închege o prezentare apropiată de sufletul tinerilor, în pagini de măiestrită evocare istorico-literară.

Prof. ION HURDUBETIU
Cimpulung-Muscel

Aspect de la expoziția cărții tehnice deschisă recent în Aula Bibliotecii Centrale Universitare din Capitală

CORESPONDENȚA

FAUREI

Pentru a ajuta școlilor să încheie anul de învățămînt cu rezultate cît mai bune, secția de învățămînt a raionului Faurei — ne scrie tov. Costache Hirjoghe — și-a propus să organizeze în cursul celui de al III-lea trimestru o serie de acțiuni menite să contribuie la buna rezolvare a problemelor specifice pe care le pune acest trimestru. Astfel, în cadrul comisiilor metodice și la cercurile pedagogice vor avea loc discuții privind organizarea și desfășurarea recapitulării finale. În toate școlile se va dezbate, în ședințe ale consiliului pedagogic, tema „Folosirea materialului didactic, mijloc principal pentru sporirea eficienței lecției”. La începutul lunii mai, secția de învățămînt va organiza schimburi de experiență cu profesorii care predau limba română și matematica la clasele a VIII-a și a XI-a, pe tema: „Cum îi pregătim pe elevi pentru examenele de absolvire și de admitere”.

SLATINA

Problemele etapei finale ale acestui an școlar, ne informează prof. Anton Laurențiu, constituie și obiectivul preocupărilor colectivului secției de învățămînt a raionului Slatina. Studiind situația la învățătură și disciplină la sfîrșitul trimestrului al II-lea, trîgînd concluzii pe marginea acesteia, secția de învățămînt acordă acum o atenție deosebită muncii de îndrumare și control, punînd accent pe inspecțiile de specialitate, pe îmbunătățirea conținutului lecțiilor și pe sporirea eficienței lor. Activitatea directorilor de școli este orientată spre sprijinirea colectivelor didactice în parcurgerea la timp a întregii materii planificate, precum și în buna organizare a lecțiilor de recapitulare finală și a lecțiilor de sinteză.

PITEȘTI

Colectivul didactic de la Școala medie nr 3 din Pitești — ne informează tovarășul Ion M. Dinu — se preocupă și el de rezolvarea tuturor sarcinilor pe care le ridică ultima etapă a anului școlar.

În cadrul comisiilor metodice, profesorii de specialitate stabilesc împreună cele mai potrivite teme pentru lecțiile de sinteză, caută căile cele mai bune pentru asigurarea însușirii noilor cunoștințe și pentru recapitularea materiei. Situația la învățătură a elevilor este urmărită zi de zi, iar în cazul cînd se constată că unii elevi obțin note slabe, diriginții stau de vorbă cu aceștia și cu părinții lor, stabilindu-se măsuri în consecință.

Majoritatea profesorilor care predau obiectele cerute la examenul de maturitate organizează, pe lângă lecțiile de sinteză, și consultații. Orele de consultații nu sînt obligatorii pentru toți elevii unei clase, ci sînt puse la dispoziția acelor elevi care doresc să cunoască mai bine o problemă sau altă, să verifice unele lucruri, care nu le sînt pe de-a întregul clarificate. Ca să dea randamentul dorit, aceste ore sînt temeinic pregătite, pe baza întrebărilor puse dinainte de către elevi.

O contribuție însemnată la mobilizarea viitorilor absolvenți într-o activitate susținută aduce și organizația U.T.M. din școală, care pune în discuție, la adunările sale generale, probleme legate de învățătură, de orientarea profesională.

TIRNAVENI

De curînd, ne face cunoscut tov. Laslo Petru, membru al cercului pedagogic de științe naturale din orașul Tirnaveni, a participat la o interesantă ședință de cerc, în cadrul căreia a fost prezentat referatul „Îndrumarea activității independente la lecțiile de științe naturale”. Referatul a arătat în ce constă activitatea independentă a elevilor la științele naturale, a subliniat importanța acestei activități în procesul instructiv-educativ și a stăruit asupra cerințelor pe care le pune. Atît în referat cît și în cadrul discuțiilor s-au arătat formele concrete pe care le poate îmbrăca activitatea independentă a elevilor la științele naturale, în clasă și acasă, ca și utilitatea acestora. Făcînd cunoscută experiența celor mai buni profesori în îndrumarea acestei activități, referatul și discuțiile au relevat procedee cum sînt darea spre cercetare a unor teme accesibile elevilor, care ajută la consolidarea cunoștințelor, organizarea unor colecții, care îi pune pe elevi în situația de a indentifica specii și caractere etc.

Ședința cercului a contribuit astfel la mai buna orientare a membrilor săi în organizarea muncii independente a elevilor.

PLOIEȘTI

Tov. Gh. Nedelea ne scrie despre preocuparea pe care o manifestă secția de învățămînt a raionului Ploiești pentru sprijinirea cadrelor didactice înscrise la examenul de definitivare. Astfel, cu sprijinul directorilor și responsabililor de cercuri pedagogice aceste cadre au fost antrenate să participe activ la munca metodică. S-a asigurat ca inspecțiile speciale să se efectueze încă în trimestrul II, pentru a da cadrelor respective posibilitatea să-și concentreze în această etapă eforturile spre studierea materiei indicate în program. Cu prilejul inspecțiilor speciale s-au făcut recomandări menite să contribuie la îmbunătățirea activității didactice și s-au dat îndrumări pentru o mai bună organizare a studiului individual.

În prezent celor înscrși la examenul de definitivare li se acordă consultații la anumite teme.

TIRGI JIU

Prof. Petru Petraș ne informează despre constituirea pe care a organizat-o recent secția de învățămînt a orașului Tg. Jiu. În constituirea s-au prezentat două referate, cu temele „Educarea elevilor din clasele I-VIII în spiritul colectivismului” și „Rolul colectivității de elevi în realizarea sarcinilor educației comuniste”. Ambele referate au fost discutate pînă pe marginea lor au popularizat experiența pozitivă a diriginților în acest domeniu.